

Sotenäs kommun

Budget 2024

Mål- & resursplan

Diarienummer: KA 2023/1
Antagen 2023-06-14 KF § 70

Budget 2024

Mål- och resursplan 2024-2027, budget 2024 är beslutad av Kommunfullmäktige. Mål- och resursplanen innehåller en beskrivning av kommunens organisation, omvärldsbevakning, god ekonomisk hushållning, ekonomiska flerårsplaner, samt 2024 års budget fördelad per nämnd.

Aktuell handling är upprättad per 2023-06-02

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	4
Mandatperiod 2023 - 2026.....	5
Sammanfattning av budget 2024.....	6
Översikt över verksamhetens utveckling.....	7

Förvaltningsberättelse

Budget- och uppföljningsprocess för budget 2024.....	9
Den kommunala koncernen.....	10
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	12
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	16
God ekonomisk hushållning.....	24
Balanskrav och resultatutjämningsreserv.....	27
Kalkylerade budgetförutsättningar.....	28
Finansiell analys av budget 2024.....	30

Ekonomisk planering

Resultatbudget.....	35
Kassaflöde.....	35
Balansbudget.....	36
Investeringsbudget.....	37
Driftbudget.....	38

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

En budget med fokus på våra verksamheter

Jag känner en stolthet över att som ny kommunstyrelseordförande lägga fram en budget där vi så långt möjligt prioriterat våra kärnverksamheter.

Goda arbetsvillkor för våra medarbetare och tillräckligt med resurser inom förskola och skola står i fokus i budget 2024. För att möta behovet från våra verksamheter har vi omprioriterat medel till förskola, skola och omsorg men också till vår samhällsplanering. Vi lägger en socialdemokratisk budget där vi vågar prioritera och tar hänsyn till de ekonomiska utmaningarna. Budgeten har antagits i samarbete och enighet från oppositionen utifrån ett ansvarsfullt styre där alla får komma till tals. Det är så en stark kommun byggs, i gemenskap!

De närmsta åren kommer bli tuffa med en fortsatt konjunkturförsvagning som väntar. Detta är en effekt av det senaste årets höga inflation och stigande räntor som fört in Sverige i lågkonjunktur. Detta kommer påverka kommunen negativt, både i våra verksamheter och i det lokala näringslivet. Samtidigt finns det ett stort investeringsbehov i kommunala fastigheter och grundläggande teknisk infrastruktur.

Trots det ekonomiskt tuffa läget kan vi ändå presentera en budget som ger stabila verksamheter och vi har kunnat omprioritera i budgeten och lättat på de neddragningar som var beräknade, främst till utbildningsnämnden och omsorgsnämndens budget med 2,7 respektive 0,6 miljoner för att kunna hantera ökade kostnader och samtidigt behålla kompetens för bästa möjliga service. Därtill kommer också medel kvarstå för snabbare hantering av detaljplaner i kommunen utifrån våra förutsättningar.

Den demografiska utmaningen i kommunen med fler äldre och färre i arbetsför ålder gör att Sotenäs kommun måste arbeta mycket med varumärket som arbetsgivare. Vi ska vara en kommun där människor vill jobba så att vi kan möta de kompetensutmaningar som finns inom välfärdssektorn. Fokus måste ligga på att våra medarbetare är på jobbet och då måste takten i arbetet med att sänka den höga sjukfrånvaron växlas upp. Vi ska ligga i framkant när det gäller arbetet med ett hållbart samhälle och ohälsa hos de som bor här. Vi satsar på Sotenäs både som arbetsgivare och samhälle.

Sotenäs är en attraktiv kommun att bo och verka i och vi behöver skapa förutsättningar för att hålla samhället levande och hållbart året om. Vi skapar goda förutsättningar för framtidens invånare socialt, ekonomiskt och hållbart. Vi ska vara en kommun där företag vill etablera sig, där vi stöttar företag i deras utveckling och där vi har en nära och tillitsfull kommunikation med våra företagare.

Även om 2024 innebär ekonomiska och verksamhetsmässiga utmaningar så känner jag en stark tilltro att utveckla Sotenäs kommun in i framtiden.

Jag vill också passa på att tacka alla som verkar och bor i kommunen samt välkomna alla nya förtroendevalda till den nya mandatperioden.

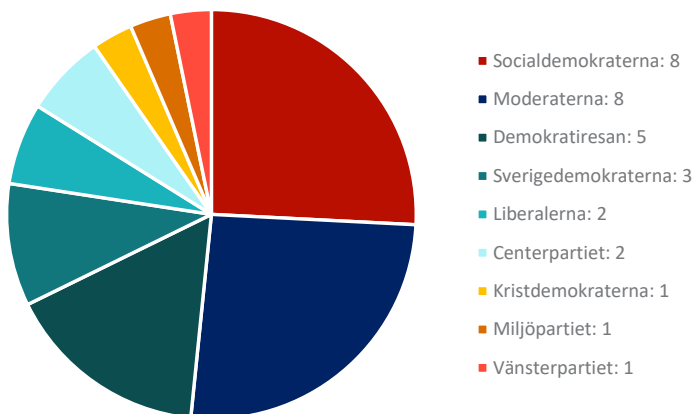
Therése Mancini (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Mandatperiod 2023 - 2026

Förtroendevalda i Sotenäs

Valdeltagandet är högt i Sotenäs kommun. I de senaste tre kommunvalen uppgick deltagandet till 85 procent 2014, 87 procent 2018 och 86 procent 2022.

Politiskt styre i kommunkoncernen

Kommunkoncernen har flera nivåer av politiskt styrande instanser: kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns en tjänstemannaorganisation. Den kommunala koncernens tjänstepersoner ansvarar för att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt att bedriva den operativa verksamheten.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen, främst mål och riktlinjer för verksamheten samt budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor. Kommunfullmäktige består under mandatperioden 2023-2026 av 31 ledamöter. Mandatfördelningen är: Socialdemokraterna 8, Moderaterna 8, Demokratiressan 5, Sverigedemokraterna 3, Liberalerna 2, Centerpartiet 2, Kristdemokraterna 1, Miljöpartiet 1 och Vänsterpartiet 1.

Kommunstyrelse och nämnder

Den politiska organisationen i Sotenäs kommun består av kommunstyrelsen, byggnadsnämnd, utbildningsnämnd, omsorgsnämnd, samt miljönämnd. Till varje nämnd finns arbetsutskott som politiskt bereder ärenden till nämnden. Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ för verkställighet och bereder ärenden till kommunfullmäktige. Inom den kommunala organisation finns även överförmyndare, revision, valnämnd och valberedning.

Förvaltningsorganisation

Förvaltningsorganisationen i Sotenäs kommun består av fyra förvaltningar. Förvaltningarna jobbar på uppdrag av respektive nämnd. Varje förvaltning leds av förvaltningschef, undantaget är kommunstyrelseförvaltningen som leds av kommundirektören.

Vår värdegrund

Sotenäs värdegrund tydliggör ramen för den gemensamma kommunikationsplattformen i kommunen. Värdegrunden ska prägla den kommunala organisationen med förtroendevalda och medarbetare. Med värdegrund avses det förhållningssätt som är vägledande i vårt dagliga arbete och genomsyra allt vi gör. Värdegrunden i Sotenäs kommun utgår från alla människors lika värde. En övertygelse om förmågan och viljan att utvecklas och att alla vill göra ett bra arbete där vi alla arbetar utifrån kundens perspektiv.

Ledorden för alla förvaltningar är: Öppenhet – Delaktighet – Helhetssyn

- **Öppenhet.** Vi har ett öppet och tillåtande klimat som genomsyras av ärlighet och tydlighet genom ett respektfullt förhållningssätt.
- **Delaktighet.** Verksamheten främjas av att många är med och påverkar besluten varefter vi verkar i lojalitet med fattade beslut.
- **Helhetssyn.** Med helhetssyn menar vi att den egna verksamhetens betydelse måste ses i ett större sammanhang och att kommun- och medborgarnyttan går före den egna verksamhetens bästa.

Sammanfattning av budget 2024

Mål för en god ekonomisk hushållning

För att avgöra om verksamheten under året bedrivits ändamålsenligt och kostnadseffektivt beslutar fullmäktige om mål för god ekonomisk hushållning. Dessa är både verksamhetsmässiga och finansiella. [Länk till avsnittet om god ekonomisk hushållning.](#)

Kommungemensamma verksamhetsmål

- Sotenäs kommun arbetar för fler invånare och företag
- Sotenäs kommun driver långsiktig och hållbar utveckling
- Sotenäs kommun är en attraktiv arbetsplats

Finansiella mål

- Årets resultat uppgår till 0-4 procent i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Låneskulden överstiger inte värdet av beslutade investeringar i Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand under åren 2022-2024.
- Soliditeten i kommunkoncernen, inklusive totala pensionsförpliktelser, uppgår minst till 20 procent.

Budgetförutsättningar

Invånarantal

Budget 2024 utgår ifrån en befolkningensmängd om 9 110 invånare.

Skattesats

Budgetförslaget baseras på att den kommunala skattesatsen hålls oförändrad 21,99 kr. [Länk till avsnittet om årets budgetförutsättningar.](#)

Ekonomi

Årets resultat

År 2024 budgeteras med ett positivt resultat om 9 mnkr. Det budgeterade resultatet innebär att kommunen år 2024 lever upp till det statliga balanskravet samt kommunfullmäktiges resultatmål för en god ekonomisk hushållning.

Resultatet kommer under året användas för att skattefinansiera årets budgeterade investeringsutgifter. [Länk till årets resultatbudget.](#)

Årets investeringar

År 2024 budgeteras med en investeringsvolym om 104 mnkr. Av årets investeringsvolym avser 63 mnkr Hunnebohemmet och 1 mnkr skredriskåtgärder i Hunnebostrands hamn. Resterande investeringsvolym 2024 kommer fördelas vid beslut i kommunfullmäktige i november 2023. [Länk till årets investeringsbudget.](#)

Driftsbudget

Nämnderna kompenseras för prisökningar enligt beslutad uppräkningsfaktor. För år 2024 uppgår denna till 2,8 procent och avser både intäkter och kostnader (exklusive personal- och kapitalkostnader). Totalt har avsatts 2 mnkr. Nettokostnadsökningar utöver detta hanteras inom tilldelad budgetram.

Ökade kostnader för arvoden, löne- och personalomkostnader inom nämnderna kompenseras löpande under året då avtalen är klara. Totalt har avsatts 19 mnkr.

Ökade kapitalkostnader inom nämnderna kompenseras under året under förutsättning att investeringen följt beslutad investeringsbudget. Totalt har avsatts 29 mnkr för avskrivningar under 2024.

För att uppnå ett budgeterat resultat om 1,4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag behöver verksamheternas budget minska jämfört med år 2023. Dessa ramjusteringar uppgår till -16 mnkr, varav nämndernas budget minskar med -9 mnkr. [Länk till årets driftsbudget.](#)

Nämndernas budgetramar

Nedan redovisas respektive nämnds budgetram 2024. I parentes redovisas förändring jämfört med föregående år, exklusive el-buffert samt uppräkningsfaktorer för prisökningar, arvodesökningar, löneökningar, personalomkostnader och kapitalkostnader.

- Kommunfullmäktige, Valnämnden, Revisionen och Överförmyndaren: 3 mnkr (+0 mnkr +14%)
- Kommunstyrelsen: 81 mnkr (-4 mnkr, -4%)
- Byggnadsnämnden: 10 mnkr (-0 mnkr, -3%)
- Miljönämnden: 2 mnkr (-0 mnkr, -5%)
- Utbildningsnämnden: 210 mnkr (-3 mnkr, -1%)
- Omsorgsnämnden: 256 mnkr (-2 mnkr, -1%)

Balansbudget

Kassalikviditeten budgeteras till 100 procent, där 40 mnkr väntas finnas i kassa/bank vid årets slut.

Sotenäs kommun hade i bokslut 2022 inga lån hos kreditinstitut. För år 2023 budgeterades med ett lån om maximalt 100 mnkr. Helårsprognos 2023 visar att något lån inte behöver tas under 2023. År 2024 budgeteras inte heller med nyupplåning.

Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser budgeteras till 45 procent, vilket ger goda förutsättningar att uppfylla kommunfullmäktiges soliditetsmål för en god ekonomisk hushållning. [Länk till årets balansbudget.](#)

Översikt över verksamhetens utveckling

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Folkmängd	9 160	9 110	9 110	9 110	9 110	9 110
Kommunal skattesats	21,99	21,99	21,99	21,99	21,99	21,99
Verksamhetens nettokostnader exklusive avskrivningar	-547	-580	-585	-592	-612	-629
Avskrivningar	-27	-29	-29	-33	-35	-38
Skatteintäkter	518	531	550	574	594	614
Generella bidrag	82	63	71	67	68	67
Finansnetto	3	2	1	1	0	-1
Resultat efter finansiella poster	29	-12	9	17	16	14
Nyttjande ur resultatutjämningsreserven	-	12	-	-	-	-
Årets resultat	29	0	9	17	16	14
Resultat efter finansiella poster i förhållande till skatteintäkter och generella bidrag	5%	-2%	1%	3%	2%	1%
Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag	5%	0%	1%	3%	2%	2%
Nettoinvesteringar i Hunnebohemmet	3	50	63	50	50	25
Nettoinvesteringar i skredriskåtgärder i Hunnebostrand	1	1	1	10	-	-
Nettoinvesteringar övriga investeringsprojekt	26	67	40	40	30	50
Årets nettoinvesteringar 1)	30	118	104	100	80	75
Årets skattefinansieringsgrad 2)	184%	14%	36%	50%	63%	69%
Låneskuld till kreditinstitut	-	100	-	50	80	100
Kassa/bank	150	33	40	39	38	34
Årets kassaflöde	25	-6	-67	-1	-1	-4
Kassalikviditet 3)	172%	90%	100%	100%	99%	96%
Soliditet 4)	73%	66%	73%	69%	68%	67%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	45%	38%	45%	44%	45%	46%

1) Nettoinvesteringar definieras som bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag.

2) Skattefinansieringsgrad definieras som avskrivningar plus resultat efter finansiella poster, dividerat med investeringsvolymen.

3) Kassalikviditet definieras som omsättningstillgångarna minus lager dividerat med kortfristiga skulder.

4) Soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital.

Förvaltningsberättelse

God
ekonomisk
hushållning

Styrning och
uppföljning av
verksamheten

Viktiga förhållanden
för resultat och
ekonomisk ställning

Budget- och uppföljningsprocess för budget 2024

2022

- November-januari: Planeringsförutsättningar för budget 2024 arbetas fram inför dialog med budgetberedningen

2023

- Februari: Strategidag. Ställningstagande från budgetberedningen om budgetförutsättningar 2024.
- April: Preliminära verksamhetsförändringar inför 2024 beslutas i nämnderna
- Maj: Budgetdialog mellan nämndspresidier och budgetberedningen
- Juni: MRP beslutas i kommunfullmäktige
- Oktober-december: Internbudget beslutas i nämnderna

2024

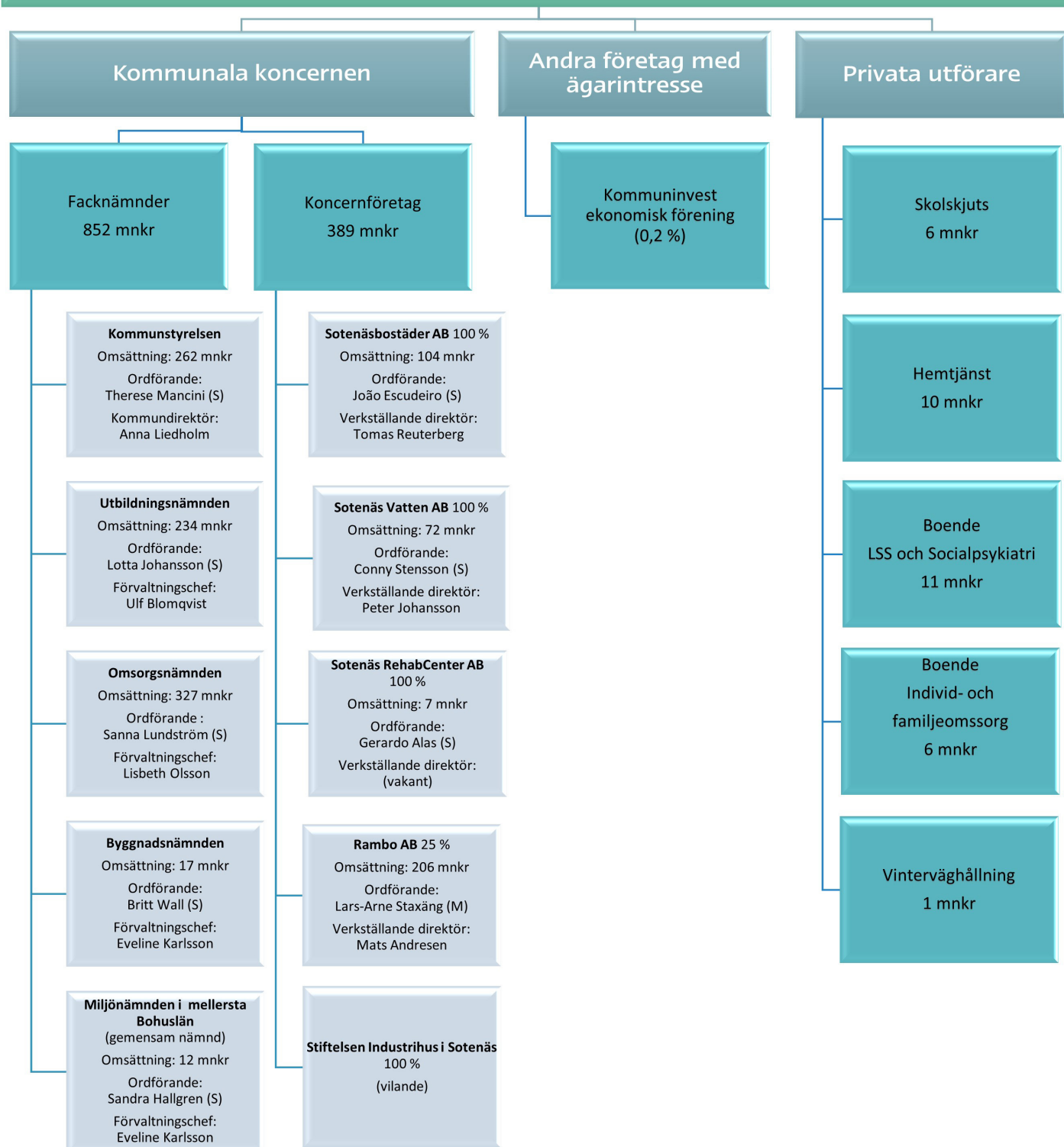
- Mars: Ekonomisk helårsprognos för drift och investering efter februari
- Maj-juni: Delårsrapportering per april
- Oktober-november: Delårsrapportering per augusti
- November: Ekonomisk helårsprognos för drift och investering efter oktober

2025

- Februari: Bokslutsrapport 2024 beslutas av nämnderna
- April: Årsredovisning 2024 beslutas av kommunfullmäktige

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten

Nämnder/företag	Verksamhet	Privata utförare	Avtalssamverkan
Kommunfullmäktige	Kommunfullmäktige är Sotenäs kommuns högsta beslutande organ och dess uppgifter framgår av kommunallagen. Fullmäktige beslutar i frågor av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer, budget och skattesats. Fullmäktige är ett forum för idéer, debatt och information. Ledamöterna, som representerar olika partier, utses genom allmänna val för en period på fyra år.		
Valnämnden	Valnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter vid val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige, val till Europaparlamentet samt folkomröstningar.		
Revisionen	Revisorerna är oberoende och granskar objektivt och självständigt koncernens alla verksamheter samt prövar om de bedrivs enligt god revisionsd.		
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet i sin helhet. Därtill ansvarar kommunstyrelsen för allmän verksamhet samt teknisk verksamhet. Kommunstyrelsen är också anställningsmyndighet för hela kommunens verksamhet.	Ersättning till privata utförare avseende vinterväghållning stod för 1% av nämndens bruttokostnad år 2022.	Sedan 2019 sker avtals-samverkan avseende Lön och IT tillsammans med Munkedal och Lysekils kommuner. Ersättning uppgick till 2% av nämndens bruttokostnad år 2022.
Utbildningsnämnden	Nämndens uppdrag och ansvarsområde är förskola, grundskola inklusive förskoleklass och fritidshem, anpassad skola (fd. särskola), gymnasieutbildning, vuxenutbildning, kulturskola samt kultur- och fritidsverksamhet.	Ersättning till privata utförare avseende förskoleverksamhet och skolskjutsar stod för 3% av nämndens bruttokostnad år 2022.	
Omsorgsnämnden	Nämnden ansvarar för tre verksamhetsområden: äldreomsorg, funktionshinderomsorg samt individ- och familjeomsorg. Därtill finns myndighetsenhet för färdtjänsthandläggning.	Ersättning till privata utförare avseende hemtjänst och boenden stod för 8% av nämndens bruttokostnad år 2022.	
Byggnadsnämnden	Byggnadsnämnden ansvarar för plan- och byggverksamheten, trafikfrågor, GIS-tjänster, bostadsanpassning samt den kommunala energi- och klimatrådgivningen.		
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	Miljönämnden i mellersta Bohuslän (MimB) är gemensam nämnd för Sotenäs, Munkedals och Lysekils kommuner. Organisatoriskt är den placerad i Sotenäs kommun. Miljönämndens verksamhet kan delas in i tre delar: tillsyn och prövning, ej avgiftsfinansierad löpande tillsyn samt övriga uppdrag som exempelvis att fram mål, riktlinjer och nyckeltal.		
Sotenäsbostäder AB	Sotenäsbostäder AB är ett allmännyttigt kommunalt bostadsbolag. Bolaget har till uppgift att främja bostadsförsörjningen i kommunen, främja integration och social sammanhållning samt skapa trygga och hållbara boendemiljöer.		
Sotenäs RehabCenter AB	Sotenäs RehabCenter AB är en bad- och rehanläggning med syfte att öka kommunens attraktionskraft och verka för god folkhälsa.		
Sotenäs Vatten AB	Bolaget har till uppgift att ansvara för allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen.		
Regional avfallsanläggning i mellersta Bohuslän AB	Rambo AB har till uppgift att insamla, omhänderta och behandla hushållsavfall.		
Stiftelsen Industrihus i Sotenäs kommun	Stiftelsen grundades av kommunen för att tillhandahålla lokaler, främst för industriändamål. Stiftelsen är vilande.		

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Sotenäs kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Organisationskiss hittar du i avsnittet om den *kommunala koncernen*.

Styrning av koncernen

I Sotenäs kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, samt kommunens nämnder och bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad.

Styrningen och uppföljningen är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs.

Ansvarsstruktur

Inom Sotenäs kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns det en tjänstemannaorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförandet av verksamheten. I bilden nedan illustreras struktur för styrning inom den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs framför allt genom årliga beslut om nästa års budget med plan för de nästkommande tre åren (Mål- och resursplan). I samband med budget fastställer kommunfullmäktige konkreta mål samt ekonomiska krav och ramar för kommande år. Fullmäktige ska

också fatta beslut i alla frågor av principiell beskaffenhet, lägga fast reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv för att styra den kommunala koncernen. Fullmäktige beslutar om den kommunala verksamheten ska bedrivas i förvaltning eller bolagsform, fastställer vilket ändamål och vilka befogenheter som ska gälla för bolagets verksamhet. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelse och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Sammansättningen beslutas i samband med årsstämman och motsvarar aktuell politisk representation i kommunen. Fullmäktige utser även lekmannarevisorer.

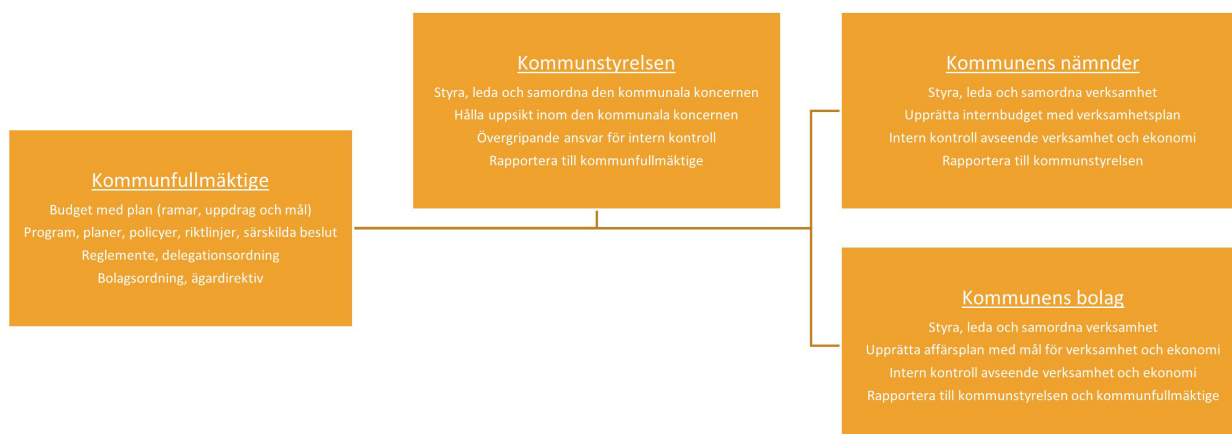
Fullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapporter och årsredovisning samt besluta om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder och de kommunala bolagen. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen (se särskilda rubriker nedan). Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att

kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. Detta sammanfattas i internbudget för nämnderna och affärsplan för bolagen.

Den kommunala koncernens tjänstepersoner ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstepersonerna i nämnder och bolag ska översätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till konkreta aktiviteter samt återrapportera till ansvarig nämnd/styrelse hur verksamhet och ekonomi utvecklas.

Struktur för styrning av kommunen

Ett reviderat styr- och ledningssystem för kommunen behandlas politiskt under senare delen av år 2023.

I Sotenäs kommun utgår, så långt det är möjligt, styrning och uppföljning utifrån mål. För medborgaren är det verksamheten som är väsentlig. Ekonomiska ramar och mål sätts således för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som har ansvar för att verksamheten uppnår målen inom de ekonomiska ramarna. Kommunfullmäktige beslutar om kommungemensamma verksamhetsmål och finansiella mål för god ekonomisk hushållning.

Centrala styrdokument

Inom Sotenäs kommunkoncern används olika styrdokument. Styrdokumentet syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling (planer och program), förhållningssätt (policyer) eller rättssäker hantering (riktlinjer). Kommunens styrdokument som antagits av kommunfullmäktige återfinns samlat på sotenas.se.

Budget med plan - Mål och resursplan (MRP)

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för kommande år med tillhörande treårsplan; Mål- och resursplan. Här i framgår både vilka mål och ekonomiska ramar nämnderna har att förhålla sig till. Mål- och resursplanen avser i dagsläget endast kommunens

verksamhet som bedrivs i förvaltningsform. Bolagen upprättar separata budgethandlingar.

Mål, budget och uppföljning inom kommunen

Inom Sotenäs kommun strukturerades målstyrningen år 2024 utifrån tre kommungemensamma verksamhetsmål och tre finansiella mål. Syftet med dessa är att kommunen ska utvecklas mot den vision som kommunfullmäktige har fastställt. För att tydliggöra ambitionsnivå och inriktning på målen och för att skapa förutsättningar för uppföljning kompletteras målen med hjälp av nyckeltal.

Samtliga facknämnder arbetar utifrån de tre kommungemensamma verksamhetsmålen. Det är nämndernas ansvar att följa upp målen i sin verksamhet. Varje nämnd har ett eller flera nyckeltal per mål som beskriver ambitionsnivån för målet. Nämnder och bolag följer upp ekonomi och verksamhet i nämndernas och bolagens egna bokslutsrapporter.

Ekonomiska ramar

I Sotenäs kommunkoncern bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan utformas på samma sätt för alla verksamheter. För kommunens skattefinansierade verksamheter (t.ex. skola, omsorg, gata och park) utgår budgetarbetet ifrån innevarande års budget med hänsyn tagna till kommande års förändrade förutsättningar. Dessa är såväl ekonomiska som verksamhetsmässiga. För att arbeta fram en ekonomisk ram vägs även kommunens befolkningsprognos, viktiga indexförändringar, ambitionsförändringar samt eventuella rationaliseringsbehov in i det slutliga förslaget till budgetram. Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter, som är reglerade enligt självkostnadsprincipen (vatten, avlopp och renhållning), utarbetar budgetar utifrån fullmäktiges beslut om taxa.

Planering året innan budgetåret

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dem besluta om budget. På nästa sida lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen:

Koncernnivå	Sotenäs kommunala koncern		
Finansieringsnivå	Skattefinansierad verksamhet	Avgiftsfinansierad verksamhet	Affärsdrivande verksamhet
Verksamhetsnivå	<ul style="list-style-type: none"> * Vård & omsorg * Barnomsorg * Grundskola * Gymnasie- & vuxenutbildning * Individ- & familjeomsorg * Kultur & fritid * Gata & park * Fastigheter * Övrig skattefinansierad verksamhet 	<ul style="list-style-type: none"> * Vatten & avlopp * Kommunal renhållning 	<ul style="list-style-type: none"> * Bostadsförsörjning * Bad- och rehanläggning

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Februari: Budgetberedningen, bestående av ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott, beslutar om övergripande budgetanvisningar för ekonomi.

Februari-mars: Budgetberedningen träffar nämnder och bolag i en bokslutsdialog där nämnder och styrelser informerar Budgetberedningen om året som gått.

Maj: Budgetberedningen träffar nämnderna i en budgetdialog. Utifrån dialogerna föreslår Budgetberedning justeringar av kommande års budget, och ett förslag till Mål- och resursplan tas fram för kommunens verksamhet inför kommande år.

Juni: Kommunfullmäktige beslutar om mål och ekonomisk tilldelning för kommunen och dess nämnder i Mål- och resursplanen.

Oktober-december: Nämnderna beslutar om internbudget med verksamhetsplan. Före årsskiftet fastställer bolagen sina affärsplaner.

Vid valår beslutar kommunfullmäktige Mål- och resursplanen på nytt i november.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget två gånger per år. Detta sker i delårsbokslutet och i årsredovisningen. Därtill gör kommunen en delårsrapport per april för verksamheten i förvaltningsform.

Mars: Nämnder och styrelsen gör ekonomisk uppföljning per februari, och lämnar en ekonomisk helårsprognos som beslutas i nämnder och styrelse. Därtill får kommunstyrelsen en sammanställd ekonomisk helårsprognos för hela den kommunala verksamheten i förvaltningsform.

Maj: Nämnder och styrelsen gör ekonomisk uppföljning per april i nämndens delårsrapport. Nämnder och styrelsen tar ställning till om det finns åtgärdsbehov i förhållande till delårsrapporten.

Hela den kommunala verksamheten i förvaltningsform sammanställs i en delårsrapport till kommunfullmäktige. Delårsrapporten innehåller uppföljning av kommunfullmäktiges mål, ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos. Delårsrapporten fastställs av kommunfullmäktige i juni.

September: Efter åtta månader, per augusti, upprättar den kommunala koncernen ett officiellt delårsbokslut i en delårsrapport. Delårsboksrapporten innehåller uppföljning av mål, budget och helårsprognos för det ekonomiska resultatet. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Delårsbokslutet beslutas i nämnder och bolagsstyrelser. Eventuella åtgärdsbehov analyseras. Delårsrapporten för koncernen fastställs av kommunfullmäktige i november.

November: Nämnder och styrelsen gör ekonomisk uppföljning per oktober, och lämnar en ekonomisk helårsprognos som beslutas i nämnder och styrelse. Därtill får kommunstyrelsen en sammanställd ekonomisk helårsprognos för hela den kommunala verksamheten i förvaltningsform.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process:

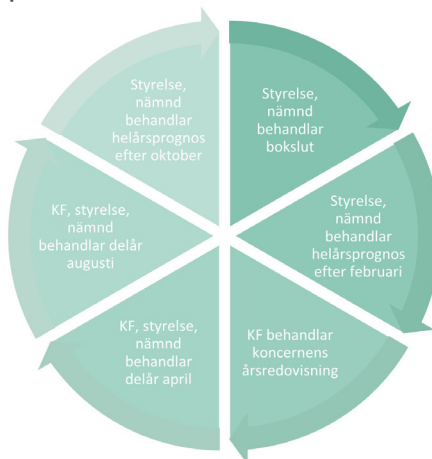
Februari: Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljning av koncernens mål och resultat. Revisionen gör en granskning av nämndernas årsbokslut och koncernens årsredovisning.

April: Kommunfullmäktige fastställer koncernens årsredovisning i april och beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

Budgetprocessen i Sotenäs kommun

Uppföljningsprocessen i Sotenäs kommun

Uppsiktsplikten

Kommunstyrelsen ansvarar, enligt Kommunallag (2017:725) 6 kap. 1 §, för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktsplikten genomförande tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt nämnds- och affärsplaner. Utöver delårsrapporterna rapporterar nämnderna till kommunstyrelsen ekonomiska helårsprognoser per februari och oktober. Ekonomisk uppföljning av kommunens verksamheter har sin utgångspunkt i väsentliga avvikelser mellan utfall och budget. Väsentliga avvikelser ska lyftas fram då syftet är att tidigt kunna sätta in åtgärder. Vid negativa budgetavvikelser ställer kommunstyrelsen krav på att nämnderna vidtar åtgärder. Vid större avvikelse bör nämnd/styrelse bjudas in formellt för muntlig dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott. Nämndens/styrelsens kan på initiativ av kommunstyrelsen bli föremål för en särskild genomgång/analys.

Uppsiktsplikten genomförande kombineras med budgetberedningsprocessen som beskrevs ovan. Under denna process rapporterar nämnderna och styrelserna om sin verksamhet för det gångna året och hur planeringen löper för innevarande år och utsikter och prognoser för kommande år. Arbetet med intern kontroll, vilket beskrivs under nästa rubrik, är också en del av uppsiktsplikten.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll inom hela kommunen. Som utgångspunkt finns ett reglemente för intern kontroll. Kommunstyrelsen konkreta roll är att:

- 1) driva det kommunövergripande internkontrollarbetet och
- 2) följa upp den interna kontrollen inom den kommunala koncernen.

Nämnder och styrelser antar årligen en plan för kommande års internkontrollarbete. Planerna utgår från analyser där risker värderats utifrån sannolikhet och konsekvens. Kommunstyrelsen beslutar därtill årligen om en anvisning som nämnder, och vissa år även helägda bolag, har att förhålla sig till vid framtagande av internkontrollplaner.

I anvisningen för nämndernas internkontrollplaner 2024 föreslås att samtliga nämnder i sina internkontrollplaner inkluderar kontroll av kontinuitetsarbetet.

Det andra uppdraget fullgörs genom att samtliga nämnder och styrelser lämnar in uppföljningsrapporter för intern kontroll till kommunstyrelsen som anmälningsärenden när de beslutats i respektive nämnd/styrelse. Rapporterna innehåller allmänna omdömen om den interna kontrollen, vilka särskilda granskningar och kontroller som har gjorts samt utfallet av vidtagna åtgärder.

Kommunövergripande kvalitetsuppföljning

Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) är ett nationellt projekt som omfattar cirka 170 kommuner, där dessa utmanar sig själva genom att ta fram nyckeltal och jämföra resultat för att lära och utveckla verksamheten. KKiK redovisar och jämför resultat inom områden som är av stort intresse för invånarna. Det är i huvudsak den politiska ledningens underlag och verktyg för att styra och bidra till en demokratisk dialog med medborgarna. Resultaten har ambitionen att i ett övergripande perspektiv beskriva kommunens kvalitet och effektivitet i jämförelse med andra kommuner.

Nämndsspecifik kvalitetsuppföljning

Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden bedriver årligen nämndsspecifika kvalitetsarbeten. Utbildningsnämnden behandlar varje år i september nämndens Systematiskt Kvalitetsarbete (SKA). Omsorgsnämnden behandlar under vintern Kvalitets- och patient-säkerhetsberättelsen.

Styrmodell i Sotenäs kommun

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Avsnittet innehåller omvärldsanalys baserat på SKR:s ekonomirapport och senaste skatteprognos från SKR, samt övriga aktuella förhållanden för Sotenäs kommun.

Planeringsförutsättningar - omvärldsanalys

De ekonomiska utmaningarna för kommuner och regioner blir nu alltmer påtagliga och en tuff ekonomisk tid. Hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till ett historiskt lågt resultat. Många kommuner och nästan alla regioner förväntas redovisa underskott både i år och nästa år. I år budgeterar 48 av 290 kommuner och 17 av 21 regioner med underskott. Resultaten i kommuner och regioner faller i år med nära 50 miljarder till -6 miljarder kronor för att sedan falla ytterligare till -28 miljarder 2024, om inga åtgärder skulle vidtas. Åtgärder kommer dock att vidtas för att minska underskotten. Men på flera håll är underskotten så stora att de inte är möjliga att hantera på kort sikt, vilket innebär att resultatnivån trots åtgärder i de allra flesta regioner och många kommuner förväntas bli negativ både i år och nästa år. När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den ekonomiska utvecklingen. SKR bedömer att resultaten återhämtas under 2025 och 2026.

Kommunsektorn behöver nu både hantera ett ekonomiskt tufft läge samtidigt som utmaningen med att hitta arbetskraft med rätt kompetens är svår på många håll och ökar väsentligt kommande år på grund av fler äldre. Kompetensförsörjningen blir en av de viktigaste frågorna. Men det ser väldigt olika ut beroende på kommunens eller regionens ekonomiska förutsättningar ser ut.

Staten behöver ge sektorn så långsiktiga och effektiva planeringsförutsättningar som möjligt

Regeringen har inte gett besked om hur nivån på statsbidragen kommer att se ut för 2024 och 2025 samtidigt som kommunernas och regionernas budgetplanering för kommande år är i full gång.

Det behövs tydliga besked för att kunna planera på bästa möjliga sätt. Alternativet är att kommuner och regioner tvingas till kortsiktiga beslut som riskerar att drabba välfärden och medborgarna.

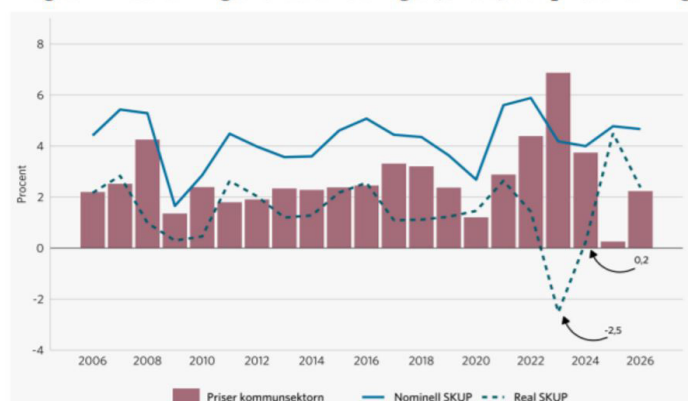
Statsbidragen behöver värdesäkras, det vill säga räknas upp med priser, löner och den demografiska utvecklingen. Staten behöver stå för en mer stabil finansiering som är förutsägbar över tid. Statens styrning behöver också vara mer långsiktig och mindre detaljerad. Behovet av att gå från riktade statsbidrag till generella är viktigare än någonsin. SKR föreslår att omvandla de riktade statsbidragen till ett generellt bidrag. Det ger kommuner och regioner rådighet att använda pengarna där det bäst behövs. Det gjordes med framgång under 90-talskrisen. Regeringen hade stort manöverutrymme under pandemin. Samma handlingskraft behövs nu. Nu är det tid för förenkling, tydlighet och förändring.

Samhällsekonomisk utveckling

Inflationen faller nu i många länder. Hittills har noterats att globala energi-, råvaru- och spannmålspriser har sjunkit vilket stödjer SKR:s prognoser om att inflationen faller och kommer att fortsätta nedåt även i Sverige. Vägen till prisstabilisering är skakig med många risker och osäkerheter. Svenska hushåll drabbas särskilt hårt av räntehöjningar då många har höga bostadslån och korta räntebindingstider, vilket gör att högre ränta slår igenom snabbare och hårdare mot hushållen i Sverige än i många andra länder. Den höga inflationen urholkar lönerna och hushållens reala disponibla inkomster minskar i år.

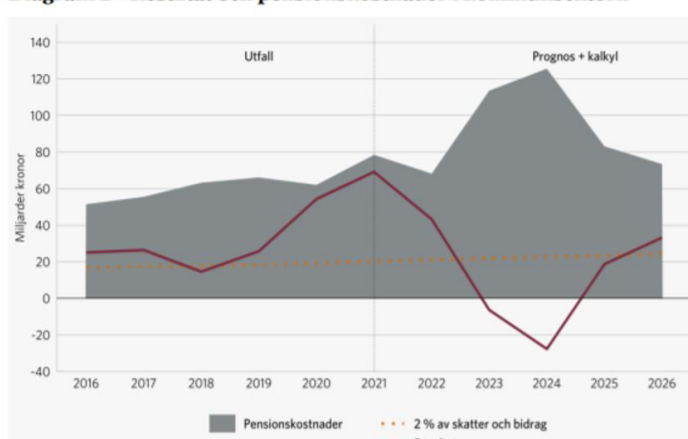
Ambitionshöjningar gällande främst försvaret och rättsväsendet bidrar till att den statliga konsumtionen ökar i år. Däremot minskar

Diagram 1 • Utveckling av skatteunderlaget (SKUP) och prisutveckling

Källa: SKR, Ekonomirapporten maj 2023

Diagram 2 • Resultat och pensionskostnader i kommunsektorn

Källa: SKR, Ekonomirapporten maj 2023

kommunsektorns konsumtion till följd av det dystra ekonomiska läget samt fortsatt utfasning av pandemirelaterade åtgärder. Det gör att den offentliga konsumtionen sammantaget kommer att växa svagt i år. Det kombinerat med att investeringstakten och hushållens konsumtion faller gör att BNP minskar med 1,0 procent i år, vilket är en klart svagare utveckling än i de flesta andra OECD-länder. Nästa år väntas en svagt ökad efterfrågan i ekonomin med mer optimistiska hushåll i takt med att inflationen och därefter även ränteläget faller tillbaka. Det är dock först 2025 som återhämtningen tar fart på allvar.

Att hushållens efterfrågan minskar i år innebär att många företag behöver anpassa sina kostnader. Detta gäller särskilt företag med huvuddelen av sin verksamhet på den svenska hemmamarknaden. Samtidigt behöver företagen, precis som kommuner och regioner göra avvägningar mellan att anpassa sig till den svaga ekonomin på kortare sikt och den mer strukturella kompetensbristen. Det är stora kostnader involverade i att rekrytera personal, om arbetskraften ens går att hitta. Det finns med andra ord en stark motståndskraft på arbetsmarknaden som bidrar till att konjunkturnedgången inte blir värre. Arbetslösheten bedöms tillfälligt öka till 9,0 procent 2024 innan den faller tillbaka.

Skatteintäkterna ökar nominellt med 4,3 procent 2023 och 4,0 procent 2024, för att sedan öka ytterligare när arbetsmarknaden återhämtar sig. Realt sett utvecklas dock skatteunderlaget uselt. I år beräknas skatteunderlaget minska Realt med 2,5 procent till följd av att priser, pensioner och löner sammantaget ökar i snabbare takt än skatteintäkterna. Det är första gången sedan 2004 som skatteunderlaget urholkas i reala termer. Nästa år sker knappt någon förstärkning alls, då skatteunderlaget endast ökar Realt med 0,2 procent. Under förutsättning att inflationen går ner under inflationsmålet i juni 2024 sker dock en relativt kraftig förstärkning av det reala skatteunderlaget 2025, med 4,5 procent.

Kommunsektorn

Tuffa ekonomiska år kräver långsiktighet från regeringen

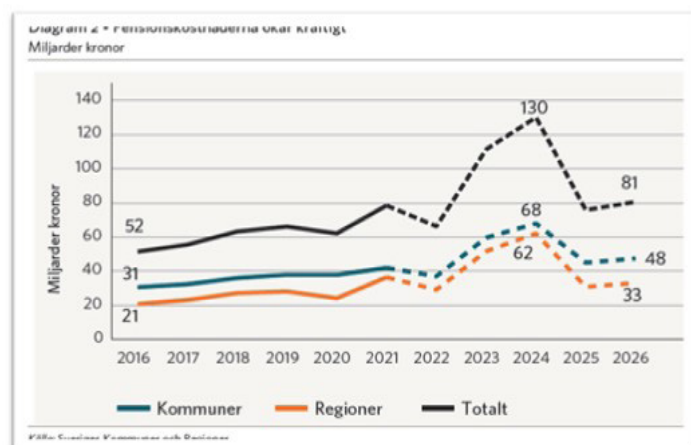
Förändringen har gått mycket snabbt, från 2000-talets starkaste resultat till de svagaste. Flera år med starka resultat har stärkt

soliditeten och den långsiktiga beredskapen har förbättrats i de flesta kommuner och regioner. Det bidrar till ett bra utgångsläge inför de stora ekonomiska utmaningar som nu drabbar sektorn, där hög inflation, stigande räntekostnader och kraftiga kostnadsökningar för pensioner medför att resultaten faller i snabb takt.

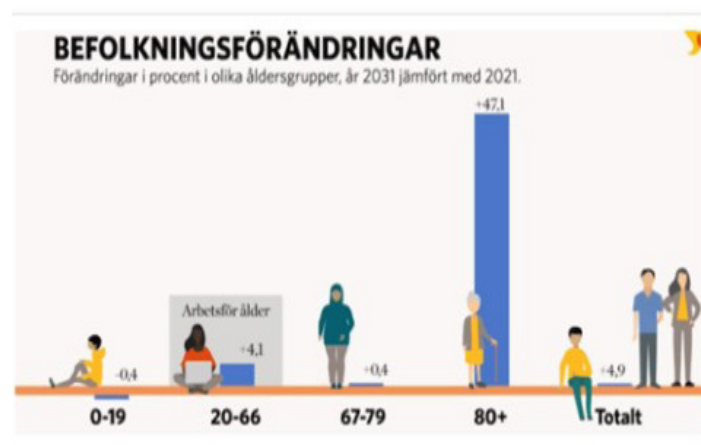
Resultatet 2023 beräknas rasa med 26 miljarder kronor i kommunerna och 24 miljarder kronor i regionerna, jämfört med 2022. Det innebär ett resultat på -14 miljarder i regionerna i år, där i stort sett alla beräknas få underskott. Kommunerna beräknas däremot få ett blygsamt plusresultat på 8 miljarder kronor, vilket är det svagaste resultatet sedan IT-kraschen i början av 2000-talet. Det innebär negativa resultat i väldigt många kommuner och i andra fall är marginalerna små och trycket på effektiviseringar i verksamheterna stora. Nästa år förvärras situationen ytterligare, med ännu högre pensionskostnader. Skulle inga åtgärder vidtas hamnar kommuners och regioners sammantagna resultat på -28 miljarder kronor 2024, där regionerna står för -20 miljarder. För att undvika så stora underskott krävs mycket stora neddragningar och/eller skattehöjningar. För kommuner och regioner gäller det att räkna på behovet av finansiering på några års sikt för att sedan anpassa verksamheten utifrån det utrymme som finns i ekonomin. Beroende på utrymmet måste åtgärder vidtas av olika storlek, det kan handla om allt från allmän restriktivitet och ökad effektivitet till att behöva minska antalet utbudspunkter där välfärd levereras, det vill säga stänga vårdcentraler, sjukhus, skolor, äldreboenden, busslinjer mm.

Ökade pensionskostnader 2023 och 2024 till följd av inflationen

Den stora ökningen 2023 beror främst på inflationsuppgången, men även på löneökningar under pandemin och premiehöjningar i det nya pensionsavtalet. En dryg fjärdedel förklaras sammantaget av det nya pensionsavtalet som tecknades mellan SKR, Sobona och de fackliga organisationerna och som gäller från 2023. Kraftigt ökade pensionskostnader åren 2023 och 2024. Därefter följer kraftigt minskade kostnader 2025 och 2026, vilket beror på att inflationstakten antas gå tillbaka till 2 procent 2024. Att kostnaderna minskar kraftigt 2025 förklaras av nedgången i inflationstakten som förväntas i prognosen,

Källa: SKR, Ekonomirapporten december 2022

Källa: SKR, Ekonomirapporten december 2022

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Viktiga förhållanden för resultat och ställning

dessa beräkningar är dock mycket osäkra. Prisbasbeloppet för 2023 baseras på inflationen och prisbasbeloppet har betydelse då pensionerna är värdesäkrade genom prisbasbeloppet.

Investeringsutgifter - oklar utveckling

Kommunernas totala investeringsbudgetar för 2023 visar på fortsatt ökade utgifter, sammantaget drygt 100 miljarder kronor. I vår bedömning antas en fortsatt hög genomförandegrad, där cirka 80 procent budgeterat utrymme används, vilket dock till följd av ökade byggpriser kan innebära att objekten blir färre. Inför 2024 och 2025 anger nästan hälften av kommunerna, att en hårdare prioritering kommer att ske mellan objekten. Även de kommunala bolagen gör stora investeringar. Det handlar främst om bostadsbolag, men också om bolag inom kapitalintensiva verksamheter som energi och hamnar.

Kompetensförsörjningen är den största utmaningen

Även om ekonomin är ytterst begränsad kommande år är kompetensförsörjningen den allra största utmaningen framöver. Kompetensförsörjning blir en allt större utmaning när befolkningsstrukturen förändras framöver och personer över 80 år ökar med nära 50 procent samtidigt som personer i arbetsför ålder ökar med knappt 5 procent.

Under kommande år kommer sysselsättningsökningen inte att räcka till för att täcka de ökade personalbehoven som finns i offentlig sektor, i näringslivet och i staten. För kommunsektorn är behovet särskilt fokuserat till äldreomsorgen. Med dagens personaltäthet blir det svårt, för att inte säga omöjligt att bemanna äldreomsorgen i många kommuner. Utöver bristen på arbetskraft blir det framöver ännu svårare att hitta personal med rätt utbildning och kompetens. Det blir allt tydligare att det krävs nya sätt för att lösa välfärdsåtagandet.

Åtgärder för att klara kompetensförsörjningen

För att klara kompetensförsörjningen krävs en helhetssyn och kombination av långsiktiga åtgärder där staten, arbetsgivare och fackliga organisationer samarbetar med målet att trygga kompe-

tensförsörjningen i välfärden. För att säkra att alla invånare kan fortsätta ta del av god välfärd behöver flera saker göras och andra arbetssätt användas. Förutom att behålla, utveckla och rekrytera personal behöver kommuner bland annat skapa förutsättningar för att arbeta heltid och stärka arbetsmiljön. Andra åtgärder är förmånliga pensionsvillkor och att använda digital teknik där det frigör tid för medarbetarna samt nyttja digital infrastruktur, digital samverkan och digital mognad.

För att klara kompetensförsörjningen måste utbudet av arbetskraft öka. Detta kan ske genom att:

- Behålla och utveckla medarbetare genom att prioritera arbetsmiljöarbetet, minska sjukfrånvaron, stödja medarbetarnas utveckling
- Stärka ledarskapet
- Utveckla arbetssätten genom att använda kompetensen rätt
- Utnyttja tekniken smart (underlätta, mer tid till kärnuppdraget)
- Använd kompetensen rätt (utmana normer och gamla arbetssätt)
- Sök nya samarbeten (organisatoriska och geografiska gränser)
- Öka heltidsarbetet (minska rekryteringsbehovet och jämställdheten ökar)
- Förläng arbetslivet (värna om den kompetens erfarna medarbetare har, skapa förutsättningar för fler att jobba längre)
- Arbetslösa tas tillvara i arbete (utländska, långvarig sjukdom/arbetsförmåga/andra skäl/utbildning)

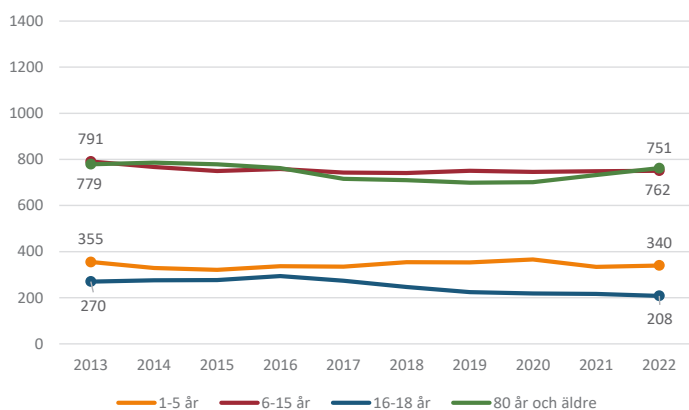
Källa: Sveriges kommuner och regioner: Ekonomirapporten maj 2023, Ekonomirapporten december 2022.

Sotenäs förutsättningar inför budget 2024, väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Antal invånare och befolkningsstruktur

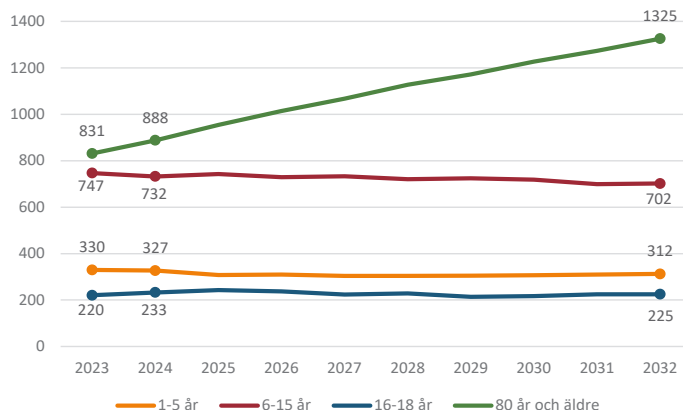
Antalet invånare har senaste åtta åren legat stabilt strax över 9 000 invånare. Utvecklingen visar en svag uppåtgående trend. Det positiva inflyttningsnettot under perioden har varit viktigt då födelsenettet (antal födda minus antal avlidna) varit negativt.

Antal invånare per åldersgrupp

Källa: scb.se

Befolkningsprognos per åldersgrupp

Källa: scb.se

Demografisk försörjningskvot

Befolkningen kännetecknas av hög medelålder, vilket medför en hög demografisk försörjningskvot. Den demografiska försörjningskvoten beräknas som summan av antal personer 0-19 år och antal personer 65 år och äldre, dividerat med antal personer 20-64 år. Ett värde över 1,00 innebär att gruppen äldre och yngre är större än den i arbetsför ålder. En låg försörjningskvot skapar bra förutsättningar för personalförsörjning inom kommunen och minskar sårbarheten vid förändringar i det kommunala kostnadsutjämningsystemet.

Snittet för kommunerna i Västra Götaland uppgick år 2022 till 0,89 och snittet i riket till 0,77. Den demografiska försörjningskvoten i Sotenäs kommun uppgick år 2022 till 1,04. Det innebär att 100 personer i åldrar där flest förvärvsarbetar, 20-64 år, motsvaras av 104 personer som är yngre eller äldre. Enligt SCB:s befolkningsprognos kommer den öka ytterligare under åren som kommer.

Befolkningsutveckling

Befolkningsutveckling samt befolkningens ålderssammansättning och dess utveckling har stor betydelse för kommunens kommande planering av verksamheten och framtida kostnadsberäkning. Verksamheter för barn och unga samt äldre kostar mycket, och åldersfördelningen bland invånarna styr vilken kommunal service som efterfrågas.

Den demografiska utvecklingen i Sotenäs visar att befolkningen i arbetsför ålder sjunker, en åldrande befolkning, samt ökade pensionsavgångar de närmsta åren. Medelåldern i Sotenäs är hög i jämförelse med kommunerna i Västra Götaland och i riket.

SCB publicerade under 2022 en befolkningsprognos. Prognosen bygger på den då senast kända årsbefolkningen och antaganden om den framtida utvecklingen av fruktsamhet, dödlighet och flyttmönster. Beräkningarna bygger på vad som observerats de senaste nio åren och ett antagande om att den utvecklingen fortsätter. Både små och stora strukturförändringar i samhället påverkar den framtida befolkningsutvecklingen, vilket innebär att det finns en viss osäkerhet förenad med framskrivningen. Diagrammet visar att prognosen de kommande tio åren innebär en minskning i de

yngre åldersgrupperna. Åldersgruppen 80 år och äldre tros öka kraftigt kommande år.

År 2021 tog 33 procent av invånarna i åldersgruppen 80 år och äldre del av kommunal service i form av hemtjänst i ordinärt boende, eller boende i särskilt boende. Skulle 33 procent av invånarna i åldersgruppen ta del av samma typ av service år 2031 innebär det en ökning från cirka 240 till 420 brukare. Nettokostnad för äldreomsorg per invånare 2021 uppgick till 18 tkr. Det innebär en nettokostnad för Sotenäs kommun om 168 mnkr eller cirka 700 tkr per brukare. Skulle nettokostnaden per brukare vara konstant och antalet brukare öka till 420 år 2031 innebär det en ökad nettokostnad med 126 mnkr de närmsta tio åren, från 168 mnkr år 2021 till 294 mnkr år 2031. Scenariet förutsätter en utökning av antal platser i särskilt boende.

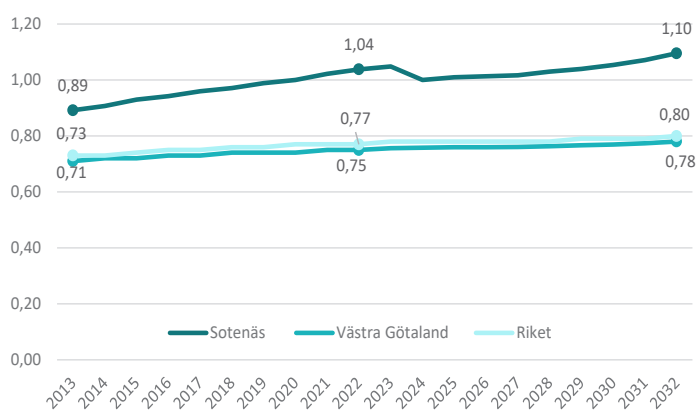
Personalförsörjning

Under kommande år kommer sysselsättningsökningen inte att räcka till för att täcka de ökade personalbehoven som finns i offentlig sektor, i näringslivet och i staten. För kommunsektorn är behovet särskilt fokuserat till äldreomsorgen då andelen äldre ökar kraftigt. Med dagens personaltäthet blir det svårt, för att inte säga omöjligt, att bemanna äldreomsorgen i kommuner. Utöver bristen på arbetskraft blir det framöver ännu svårare att hitta personal med rätt utbildning och kompetens. Det blir allt tydligare att det krävs nya sätt för att lösa välfärdsåtagandet. För att säkra att alla invånare kan fortsätta ta del av god välfärd behöver flera saker göras och andra arbetssätt användas. Förutom att behålla, utveckla och rekrytera personal behöver kommuner bland annat skapa förutsättningar för att arbeta heltid, samt att orka, vilja och kunna arbeta längre.

Åtgärder för att lyckas kommer innefatta att använda digital teknik där det frigör tid för medarbetarna, nyttja digital infrastruktur, och digital samverkan. Friskvårdssatsningar, förbättrad arbetsmiljö samt satsning på förstärkning av ledarskapet är också viktiga faktorer.

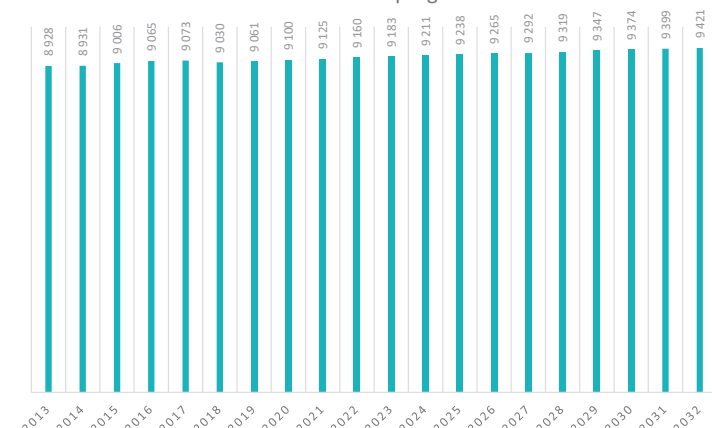
I Sotenäs kommun, likt resterande delar av Sverige, finns en risk att inte kunna tillgodose det personalförsörjningsbehov som finns, med konsekvens att inte kunna utföra det kommunala uppdraget

Demografisk försörjningskvot - utfall och prognos

Källa: scb.se

Antal Invånare - utfall och prognos

Källa: scb.se

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Viktiga förhållanden för resultat och ställning

och/eller erbjuda den kommunala service kommunen är ansvarig för på ett effektivt vis.

Under de senaste åren och främst 2022 har det varit svårigheter att rekrytera viss kompetens, främst inom äldreomsorgen. Utöver det tillkommer även utmaningen med större pensionsavgångar inom dessa verksamheter de kommande åren. Inom de närmsta sex åren kommer 47 personer att uppnå 68 års ålder och hela 101 personer uppnå 65 års ålder. Pensionsavgångar sker framför allt inom yrkena vård och omsorg samt skola.

Eftersatt underhåll av fastigheter

Både kommunens byggnader och anläggningar dras med eftersatt underhåll vilket både leder till att värdet på dessa tillgångar minskar samt att risken för plötsliga haverier ökar. Detta är belyst dels genom en underhållsutredning avseende fastighetsbeståndet, och dels en utredning av kommunens kajer som båda visar på såväl vad som skulle behöva åtgärdas samt till vilken uppskattad kostnad.

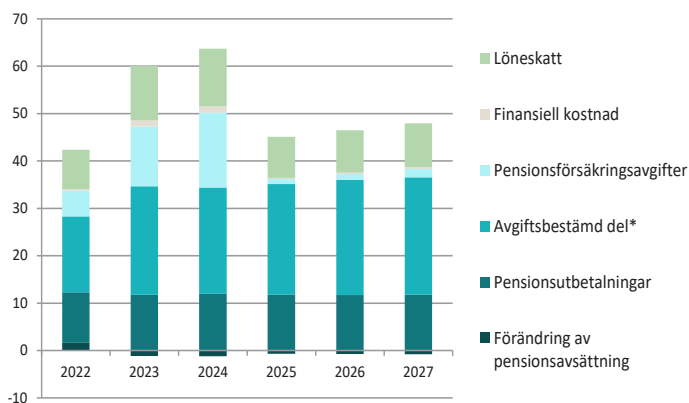
El-priser

Kommunen har idag endast rörligt el-pris. Avtalsmodellen har historiskt sett varit kostnadsmässigt gynnsam, fram till år 2022 då priserna ökade kraftigt till följd av kriget i Ukraina. Under 2023 kommer nya el-avtal upphandlas varpå det kommer vara möjligt att förändra avtalsmodellen.

Pensionsredovisning

Kommunen redovisar pensionerna enligt den så kallade blandmodellen. Blandmodellen innebär att den större delen av pensionskulden redovisas utanför balansräkningen bland ansvarsförbindelser, eftersom kommunerna inte betalade in någon pension löpande under intjänandet av pensionsrätten fram till år 1998. Per den 1 januari 1998 ändrades redovisningsprincipen och en löpande inbetalning av pensionskostnaderna görs numera kontinuerligt. [En redovisning av pensionsåtagandet i balansräkningen och ansvarsförbindelsen utanför balansräkningen finns här.](#)

Pensionskostnader, mnkr

Källa: Skandikon

Parterna har förhandlat fram ett nytt pensionsavtal, AKAP-KR, som började gälla den 1 januari 2023. Det nya avtalet innebär en ökad kostnad för pensioner då den avgiftsbestämda delen av pensionsavtalet höjs från 4,5 till 6,0 procent. Därtill beror årets pensionskostnader även på inflationsutvecklingen mellan åren, vilket innebär att kostnaden 2023 ökat kraftigt (cirka 18 mnkr) och väntas öka ytterligare 2024 (cirka 6 mnkr), enligt Skandikons december-prognos. Därefter väntas kostnaden sjunka förutsatt att inflationen sjunker tillbaka, samt oförändrad redovisningsmodell.

Kommunen har ett omfattande pensionsåtagande, totalt sett innebär dessa åtaganden en hög finansiell risk. För beräkning av nuvärdet av pensionsförpliktelsen används RIPS-räntan* som SKR tagit fram. RIPS-räntan är oförändrad och satt till 1 procent. Skulle räntan sänkas kommer nuvärdesberäkningen innebära högre pensionsförpliktelser för kommunen och har stor påverkan.

* RIPS (Riktlinjer för beräkning av pensionskulda) tas löpande fram av SKR och är ett regelverk för värdering av pensionsförpliktelserna.

Borgensåtaganden

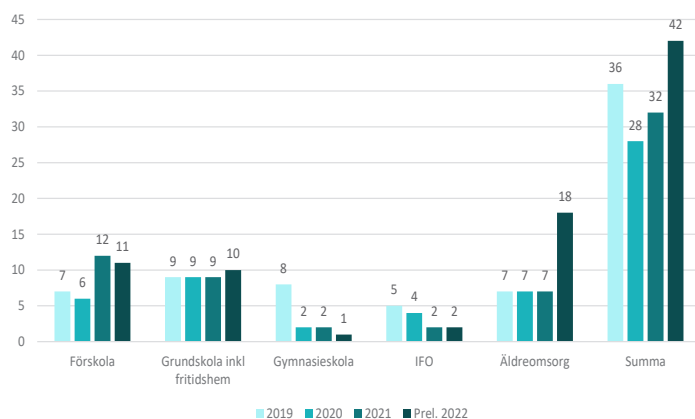
Borgensåtaganden redovisas utanför balansräkningen. För kommunen är detta en väsentlig post som medför viss finansiell risk och ger kommunen lägre handlingsberedskap på längre sikt. Totalt har kommunfullmäktige beviljat borgensåtagande med 1 004 mnkr. Per 2023-04-30 har 886 mnkr nyttjats. Sammanlagt har de kommunala bolagen kvar att nyttja cirka 111 mnkr i redan beviljad borgen.

Nettokostnadsavvikelser i kommunens verksamheter

Nettokostnadsavvikelsen är verksamhetens nettokostnad minus referenskostnad. Referenskostnaden bygger på nettokostnader och strukturvariabler för det aktuella året. Nettokostnadsavvikelsen indikerar vid positiva värden ett högre kostnadsläge än förväntat, och vid negativa värden ett lägre kostnadsläge än förväntat.

Sotenäs kommun har de senaste åren haft en relativt hög nettokostnadsavvikelse runt 30 mnkr totalt inom verksamhetsområdena förskola, grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg, samt äldreomsorg. De preliminära utfallet för år 2022 visar att nettokostnaden ökat ytterligare, till 42 mnkr. En ökning med

Nettokostnadsavvikelse, mnkr

Källa: kolada.se

10 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen sker främst inom äldreomsorgen.

Budgetförutsättningarnas påverkan på driftbudgeten

De budgetförutsättningar som kommunen själv beslutar om och som får en stor påverkan på budgeten är:

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Budget och plan för åren 2024 - 2027 är framtagna utifrån att uppnå mandatperiodens finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Budgeterade resultatnivåer behövs för att klara framtida investeringar samt förändring av demografin.

Antal invånare

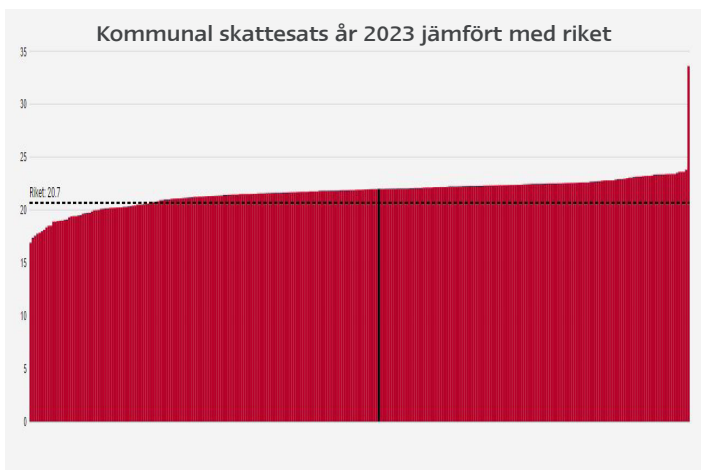
I planeringsförutsättningarna beräknas skatte- och bidragsintäkter utifrån ett invånarantal på 9 110 personer. Förändring av invånarantal innebär förändring av skatteintäkter och generella bidrag men också förändring på verksamhetens kostnader. Det finns dock inget direkt samband mellan skatteintäkter och verksamhetens kostnader. En förändring om 10 invånare i Sotenäs kommun innebär en förändring av skatteintäkter och generella statsbidrag med cirka 0,5 mnkr.

Kommunalskatt

Sotenäs kommunala skattesats uppgår år 2023 till 21,99 kr (21,99 procent). Det är 0,18 kr högre än genomsnittet bland kommunerna i Västra Götaland, vilket uppgår till 21,81 kr och 1,32 kr högre än genomsnittet i riket som uppgår till 20,67 kr. En förändring av den kommunala skattesatsen i Sotenäs med 0,10 kr innebär en förändring av skatteintäkter och generella statsbidrag med cirka 2,5 mnkr. Medianvärdet i riket uppgår år 2023 till 21,91 kr där Sotenäs kommun placeras åtta kommuner ifrån medianen.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) - avsättning till lönepotten

Varje år sätts budget av till den centrala lönepotten. Den årliga avsättningen varierar i storlek från år till år. SKR:s prognostiserade

Källa: kolada.se

prisindex för kommunal verksamhet - arbetskraftskostnader, uppgår år 2024 till 3,7 procent och för planåren till 3,4 - 3,3 procent. En förändring av avsättningen till lönepotten med 0,1 procentenhet innebär en förändring i budget med cirka 0,5 mnkr.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) - avsättning för övrig förbrukning

Varje år sätts budget av till nämnderna för att kunna hantera ökade kostnader till följd av inflation eller andra förändringar på marknaden. Den årliga avsättningen varierar i storlek från år till år. SKR:s prognostiserade prisindex för kommunal verksamhet - övrig förbrukning uppgår år 2024 till 2,8 procent och för planåren till 2,6 - 2,7 procent.

I Sotenäs kommun görs avsättning på nettobudget, dvs "övriga kostnader" minus intäkter. Nämnderna förväntas alltså även höja kommunens intäkter med minst samma procentsats som uppräkningsfaktorn för att kompenseringen på kostnadssidan ska få full effekt. En förändring av avsättningen för "övrig förbrukning" med 0,1 procentenhet innebär en förändring i budget med cirka 50 tkr.

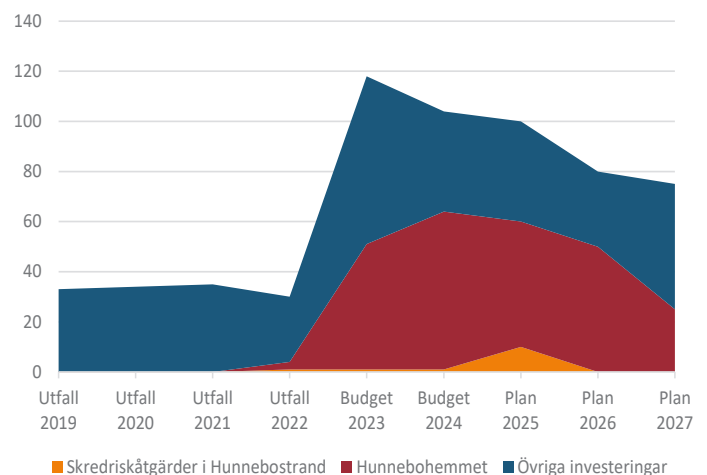
Driftbudgetens påverkan på investeringsbudgeten

Årets skattefinansierade investeringsutrymme utgörs av årets avskrivningar samt årets resultat efter finansiella poster. Om avskrivningsnivån eller resultatet sjunker ett enskilt år, sjunker möjligheten att kunna finansiera årets investeringar med samma belopp.

Kommunens investeringsvolym

Investeringsstakten i kommunen har varit relativt låg de senaste åren. För kommande år finns ett stort investeringsbehov, inte minst till följd av byggnation i Hunnebohemmet.

Enligt kommunfullmäktiges riktlinje för god ekonomisk hushållning ska skattefinansieringsgraden för investeringarna i genomsnitt under perioden 2023 - 2026 minst uppgå till 100 procent exklusive investeringar i Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand, vilka får lånefinansieras. Årlig avstämning kommer

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Viktiga förhållanden för resultat och ställning

görs av att låneskulden inte överstiger värdet av investeringar i Hunnebohemmet och skredriskåtgärderna i Hunnebostrand.

Koncernens soliditet

Under planåren kommer investeringsbehoven öka inom kommun-koncernen, framför allt för VA-bolaget och kommunen. Kommunfullmäktiges långsiktiga investeringsmål för kommunkoncernen innebär att kommunkoncernens soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser minst uppgår till 20 procent.

Finansiering av budget 2024

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Den största delen av den kommunala verksamheten i förvaltningsform finansieras genom skatteintäkter och statsbidrag. Vid förändringar i demografin förändras dessa intäkter. Statsbidragen är dels generella, dels riktade. De riktade statsbidragen är oftast tidsatta och försvinner efter en tid. Kortsiktiga planeringsförutsättningar och förändringar i demografin innebär att kommunen måste ha goda budgeterade resultat för att hantera snabba förändringar.

Skattesatsen för kommunen har sedan 2015 uppgått till 21,99 procent för beskattning av löneinkomster, pensioner och sociala ersättningar. Ökning av skatteunderlag och därmed skatteintäkter är i huvudsak kopplade till de allmänna löneökningarna i samhället. Skatteprognos som ligger till grund för budgeten är daterad 2023-04-27 och utgår från SKR:s senaste skatteunderlagsprognos. I budget 2024 beräknas skatteintäkterna till 550 mnkr.

Utöver skatteintäkterna tillkommer kommunala utjämningsystem och övriga generella statsbidrag, där fastighetsavgiften ingår. Det kommunala utjämningsystemet består av bidrag/avgifter för att utjämna för skilda förutsättningar mellan landets olika kommuner.

Inkomstutjämning kompenserar för olikheter mellan olika kommuners skattekraft, det vill säga i medborgarnas genomsnittsinkomst. Samtidigt skjuter staten till medel så att varje kommun är garanterad en inkomstnivå som motsvarar 115 procent

av medelskattekraften i Sverige. Skattekraften i Sotenäs prognostiseras 2024 till 102 procent av rikets medelskattekraft. Det innebär att Sotenäs är bidragstagare i systemet för inkomstutjämning och posten budgeteras till 64 mnkr år 2024.

Kostnadsutjämning har till syfte att utjämna för strukturella behovs- och kostnadsskillnader mellan kommuner, exempelvis andelen barn och äldre bland kommunens invånare. Systemet har däremot inte till avsikt att utjämna för skillnader som beror på servicenivå, kommunala avgifter eller politiska prioriteringar. Systemet är helt och hållet interkommunalt. Eftersom Sotenäs kommun enligt kostnadsutjämningsystemet har en gynnsammare struktur än riksnittet får kommunen betala en kostnadsutjämningsavgift till kostnadsutjämningsystemet. För 2024 budgeteras avgiften för kostnadsutjämning till 40 mnkr.

LSS-utjämning ska jämställa kommunernas kostnader för LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). För budget 2024 uppgår avgiften till 18 mnkr.

Regleringsposten; den totala nivån på kommunens samtliga utjämningsbidrag jämförs med statens anslagna medel för kommunal utjämning. Är anslagna medel högre eller lägre än kommunernas netto genereras ett bidrag eller avgift till kommunen. För 2024 uppgår regleringsposten för Sotenäs kommun till 21 mnkr.

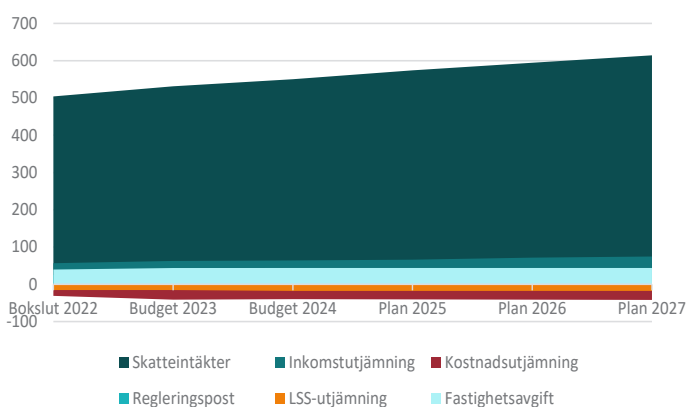
Kommunal fastighetsavgift infördes 2008 och innebär att fastighetsägare ska betala en avgift baserad på taxeringsvärdet. För Sotenäs kommun innebär posten en budgeterad intäkt om 44 mnkr år 2024.

Skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår sammantaget i budget 2024 till 621 mnkr. Ökningen om 27 mnkr (5 procent) ska normalt sett finansiera samma verksamhet som föregående år inklusive lön- och prisökningar. Uppräkning av verksamheternas kostnader med lön- och prisindex uppgår till 21 mnkr 2024. Årets pensionskostnader ökar därtill med ytterligare 6 mnkr.

Kommunala skatteintäkter och generella statsbidrag

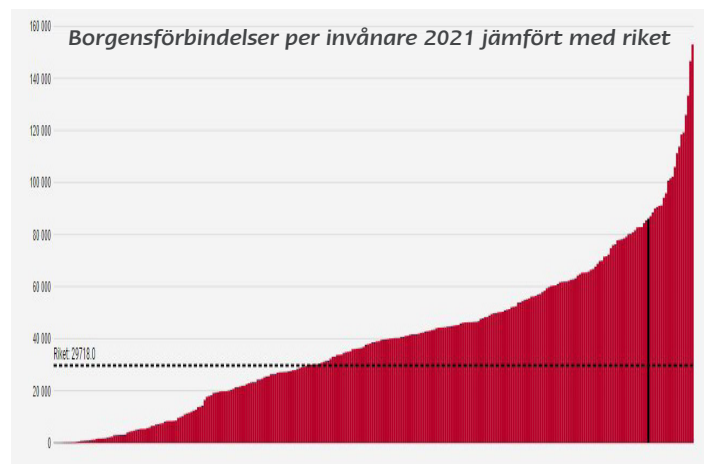
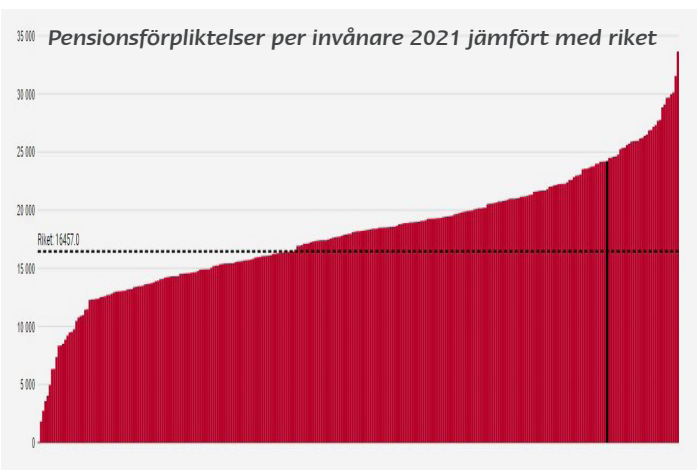
Belopp i mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Skatteintäkter	550,2	574,2	594,5	614,4
Inkomstutjämning	64,2	66,1	71,8	74,6
Kostnadsutjämning	-39,9	-40,3	-41,1	-41,9
Regleringspost	20,6	15,1	11,5	8,4
LSS-utjämning	-17,7	-17,7	-17,7	-17,7
Fastighetsavgift	43,8	43,8	43,8	43,8
Summa	621,1	641,1	662,9	681,5
Ökning i mnkr	26,9	20,0	21,7	18,7
Ökning i %	5%	3%	3%	3%

Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr

Sammanställning av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Brist på arbetskraft	Brist på bostäder medför svårigheter att försörja företag/kommun med arbetskraft, vilket kan leda till utflyttning och ökad arbetslöshet samt försörjningsstöd.	Kommunstyrelsen, Omsorgsnämnden	Uppdaterad översiktsplan, infrastrukturplan, och bostadsförsörjningsprogram. Krav på bostadsbolag avseende produktion av bostäder.
Demografisk utveckling med åldrande befolkning	Ökat tryck på omsorgsverksamheten. Med en allt äldre befolkning och en högre konkurrens om arbetskraft gäller det att bibehålla personal med rätt utbildning och kompetens.		Krav på kommunstyrelsen avseende byggbara tomter samt detaljplaner för utbyggnad tomtmark och industrimark. Beslut av om- och tillbyggnad av särskilt boende, ökat antal platser. Insatser för att behålla personal, få dem att arbeta längre, stärka arbetsmiljön, stärka ledarskap, minska sjukfrånvaron, nyttja digital infrastruktur.
Finansiering	Snabb förändring av kommunernas demografi påverkar kostnadsutjämningsavgiften. Snabb förändring – konjunktur, inflation, pension.	Kommunen	Budgetera högre resultat, efterfölj finansiella målen. Energieffektivisering. Effektivisering i verksamheter med höga verksamhetskostnader.
Verksamhetsrisk			
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Negativa effekter för personal och kvalitet. Svårt att rekrytera den kompetens som behövs.	Kommunens samtliga nämnder, fackliga organisationer	Personalförsörjningsplan, friskvårdsinsatser, arbetsmiljöarbete, stärka ledarskapet, nyttjande av digitala lösningar, ökad samverkan.
Finansiell risk			
Höga borgensåtaganden	Eventuellt infriande av borgensåtagande för kommunen.	Kommunen	Ställa krav på amortering av lån hos de kommunala bolagen.
Pensionsskuld	Förändring av RIPS-räntan. En sänkning av RIPS-räntan skulle innebära ett högre nuvärde på pensionsskulden	Kommunen	

God ekonomisk hushållning

I avsnittet ingår verksamhetsmål och finansiella mål för en god ekonomisk hushållning. Verksamhetsmålen baseras på kommunens vision om 10 000 anledningar att satsa på Sotenäs kommun. De finansiella målen utgår ifrån de långsiktiga finansiella målen i riktlinjen för god ekonomisk hushållning.

Bakgrund

Kommunallagen ställer krav på att kommunen i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs i bolag, stiftelser och föreningar ska ha en god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans. Det innebär att verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt och med rimlig självfinansiering av investeringar samt att varje generation så långt som möjligt ska bära sina kostnader för den service som de konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Kommunens ekonomiska och finansiella planering präglas därför av långsiktighet.

Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning

För den kommunala verksamheten har fullmäktige beslutat om en definition av god ekonomisk hushållning samt beslutat om finansiella mål och mål för verksamheten för att god ekonomisk hushållning ska uppnås. God ekonomisk hushållning i Sotenäs kommun innebär att samtliga finansiella mål uppnått målnivån och minst hälften av nyckeltalen kopplade till de kommungemensamma verksamhetsmålen uppnått målnivån.

Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning sker i delårsrapport och årsredovisning. Kommunstyrelsen utvärderar i förvaltningsberättelsen de mål som kommunfullmäktige fastställt. Kommunstyrelsen gör en samlad bedömning huruvida god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer krävs för att under räkenskapsåret ha uppnått god ekonomisk hushållning att:

- En övervägande del av verksamhetsmålen har uppfyllts under året eller kommer att uppfyllas under den tidsperiod som anges i målformuleringen.
- Samtliga finansiella mål har uppnåtts under räkenskapsåret.

Styrmodellen innehåller tre kommungemensamma verksamhetsmål vilka utgår ifrån visionen. Dessa är:

- Sotenäs kommun arbetar för fler invånare och företag
- Sotenäs kommun driver långsiktig och hållbar utveckling
- Sotenäs kommun är en attraktiv arbetsplats

Till respektive mål kopplas ett antal nyckeltal och målnivåer. Nyckeltalen är mätinstrument för att mäta graden av måluppfyllelse. Målnivåerna för år 2024 beskrivs i form av en förflyttning jämfört med utfallet år 2022.

Bedömning av måluppfyllelse görs genom en summering av uppnådda målnivåer för samtliga nyckeltal per mål. Om fler än hälften av målnivåerna per mål är uppfyllda, är målet uppfyllt.

Kommungemensamma verksamhetsmål

1) Sotenäs kommun arbetar för fler invånare och företag

Genom en ökande befolkning skapas förutsättningar för ett mer levande och hållbart Sotenäs året om. Det ger en positiv utvecklingspiral. Människor drar människor. Kommunen blir mer attraktiv att bo i, att starta företag i och att besöka. Ett livskraftigt näringsliv som erbjuder människor arbetstillfällen är helt avgörande för att långsiktigt kunna attrahera nya invånare i arbetsför ålder. Det lokala näringslivet är en viktig samhällsaktör och spelar en avgörande roll i arbetet mot att nå vår vision.

Fler invånare leder till ökade skatteintäkter, som behövs för att möta efterfrågan på de kommunala trygghetssystemen samt för att finansiera kommunens allt större ansvarsområde.

Styrdokument att beakta vid framtagande av nämndernas inriktningsdirektiv för mandatperioden och årliga verksamhetsplaner med budget: översiktsplan, bostadsförsörjningsprogram, näringslivsstrategi, lokalförsörjningspolicy.

1) Sotenäs kommun arbetar för fler invånare och företag

Nyckeltal	Källa	Utfall 2022	Målnivå 2024
Antal invånare 31 december	Kolada/KIR/SCB	9 160	Minst bibehålla
Planberedskap för nya bostäder som kan byggas med stöd av alla gällande detaljplaner den 31/12. Antal/1000 invånare.	Kolada	40	Minst bibehålla
Delaktighetsindex	Kolada	69	Öka
Andel elever i åk 9 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen, kommunal skolor	Kolada	76 %	Öka
Företagsklimat enligt Öppna jämförelser (Insikt) - Totalt, NKI	Kolada	67	Öka
Utfall på frågan "Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen?"	Kolada	3,00	Öka
Antal nybyggda meter cykelled och/eller kommunal cykelväg	Egen statistik	0	Öka

2) Sotenäs kommun driver långsiktig och hållbar utveckling

Sotenäs kommun fattar beslut som skapar goda förutsättningar för nuvarande och kommande generationer, både socialt, ekonomiskt och miljömässigt. Kommunen arbetar aktivt för ett tryggt, jämställt och jämlikt samhälle, där alla ges förutsättningar att växa utifrån hela sin förmåga. För ekonomisk hållbarhet behöver varje generation själv bära kostnaden för den service den konsumerar. Den kommunala verksamheten är en viktig del i det gemensamma uppdraget att hushålla med jordens resurser och långsiktigt bevara tillgången till en god livsmiljö. FN:s globala hållbarhetsmål Agenda 2030 är fortsatt vägledande i kommunens hållbarhetsarbete.

Styrdokument att beakta vid framtagande av nämndernas inriktningsdirektiv för mandatperioden och årliga verksamhetsplaner med budget: hållbarhetsstrategin.

2) Sotenäs kommun driver långsiktig och hållbar utveckling

Nyckeltal	Källa	Utfall 2022	Målnivå 2024
Demografisk försörjningskvot	Kolada	1,04	Max bibehålla
Andel ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd	Kolada	83%	Minst bibehålla
Kvalitetsindex kommunal grundskola åk F-9	Kolada	66	Öka
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn	Kolada	90 %	Minst bibehålla
Antal brukare som får stöd med digitala inköp inom verksamheten äldre som bor i ordinärt boende	Egen statistik	0	Minst bibehålla
Andel fossiloberoende fordon i kommunorganisationen	Kolada	37 %	Minst bibehålla
Antal inköpta kWh el (exklusive Tumlarens verksamhet)	Egen statistik	6 753 426	Minska

3) Sotenäs kommun är en attraktiv arbetsplats

En attraktiv arbetsplats är en förutsättning för att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare som tillsammans tar ansvar och ger god service till individer och samhälle varje dag.

Kommunens värdegrund öppenhet, delaktighet och helhetssyn med respekt och tillit till varandra genomsyrar allt medarbetarskap och ledarskap. Detta skapar goda arbetsförhållanden och ett hållbart arbetsliv.

Styrdokument att beakta vid framtagande av nämndernas inriktningsdirektiv för mandatperioden och årliga verksamhetsplaner med budget: värdegrunden, arbetsmiljöpolicy, personalpolicy och de lönepolitiska riktlinjerna.

3) Sotenäs kommun är en attraktiv arbetsplats

Nyckeltal	Källa	Utfall 2022	Målnivå 2024
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex	Kolada	83	Minst bibehålla
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex	Kolada	82	Minst bibehålla
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Styrningsindex	Kolada	79	Öka
Andel sjukfrånvaro totalt bland anställda	Kolada	9,7 %	Minska
Andel personalomsättning, egen begäran (ej pension)	Egen statistik	6,3 %	Minska

Finansiella mål

Finansiella mål för kommunen

1) Årets resultat

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Resultatnivån på längre sikt måste vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå kan garanteras även för nästkommande generation. Detta med hänsyn tagen till inflation och utveckling, utan att den ska behöva en högre skatt.

Det långsiktiga finansiella målet ska enligt riktlinjen för god ekonomisk hushållning, under mandatperioden 2023 - 2026 i genomsnitt uppgår till minst 2 procent av skatteintäkter och generella bidrag.

År 2024 uppgår målnivån för resultatet till 0-4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

2) Årets investeringar

Höga investeringsnivåer ger en ökad sårbarhet för kommunens ekonomi, dels avseende finansieringsbehovet, dels ökade kapitalkostnader. Lånefinansiering samt ökade kapitalkostnader innebär ökade finansiella kostnader som tränger undan resurser från verksamheterna.

Skattefinansieringsgraden av investeringar i kommunen ska i genomsnitt under perioden 2023 - 2026 minst uppgå till 100 procent, exklusive investeringar i Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand vilka får lånefinansieras.

År 2024 innebär målnivån att låneskulden inte ska överstiga mandatperiodens ackumulerade värde av beslutade investeringar i Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand.

Finansiellt mål för koncernen

3) Soliditet

Soliditeten är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv. Soliditeten anger hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital och skildrar därmed kommunkoncernens långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Soliditeten, i synnerhet när ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser inkluderas, är ett långsiktigt nyckeltal. Det utgör summan av alla historiska affärshändelser, visar på organisationens ekonomiska ställning och mest långsiktiga betalningsförmåga, samtidigt som det är mycket trögrörligt i det kortare perspektivet. Soliditeten påverkas av investeringsvolym, upplåning, resultatutveckling. En högre investeringsnivå kräver, allt annat lika, högre resultat för att hålla soliditeten konstant. Under mandatperioden kommer högre investeringsvolym än vad som kan självfinansieras leda till att soliditeten sjunker. Det är dock angeläget att resultatnivåerna landar på en nivå som dämpar behovet av lånefinansiering.

Soliditeten i kommunkoncernen, inklusive totala pensionsförpliktelser, ska minst uppgå till 20 procent.

Nyckeltal och målnivåer för målpuppfyllelse

	2024	2025	2026	2027
1) Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår minst till	0-4%	2%	2%	-
Mandatperiodens resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag ska minst uppgå till 2 %	-	-	2%	-
2) Låneskulden överstiger inte värdet av beslutade investeringar i Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand (ackumulerat under åren från och med år 2023)	Nej	Nej	Nej	Nej
Skattefinansieringsgraden av investeringar i kommunen ska, i genomsnitt under perioden 2023 till 2026, minst uppgå till 100 procent, exklusive investeringar i Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand vilka får lånefinansieras	-	-	100%	-
3) Koncernens soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	20%	20%	20%	20%

Balanskrav och resultatutjämningsreserv

Balanskravet är lagstadgat i kommunallagen, och utgör en nedre gräns för vilket resultat som är tillåtet att budgetera och redovisa. I korthet innebär balanskravet att kommuner ska besluta om en budget där intäkter överstiger kostnader. Kommunen kan också beslutat att använda en resultatutjämningsreserv.

Balanskravet

I tabellen nedan redovisas det budgeterade resultatet kompletterat med justeringar för att beräkna årets balanskravsresultat.

Resultatutjämningsreserven

Syftet med en kommunal resultatutjämningsreserv (RUR) är att överskott ska kunna reserveras under finansiellt starka år, för att sedan användas för att täcka hela eller delar av underskott under finansiellt svagare år. RUR ska därigenom bidra med att skapa stabila planeringsförutsättningar för kommuner. Rådande konjunkturläge ska därmed inte påverka resurstilldelningen till verksamheterna i alltför hög utsträckning, då behovet av servicen som kommuner tillhandahåller i regel inte minskar i en lågkonjunktur. Med reserven kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare måste byggas upp igen. Avsikten med RUR är således inte att göra det möjligt att skjuta upp långsiktigt nödvändiga beslut om en verksamhet eller ekonomin i stort, det vill säga inte hämma åtgärder som är viktiga ur effektivitetssynpunkt. RUR ska inte heller användas för att göra kortsiktiga förändringar av skattesatsen.

Användning av medel från resultatutjämningsreserv

För att Sotenäs kommun ska kunna nyttja medlen som är reserverade i reserven behöver följande två kriterier vara uppfyllda:

- förändringen av årets underliggande skatteunderlag ska understiga den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren
- balanskravsresultatet ska vara negativt och reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat (eller så långt som reserven räcker).

Budgeterad balanskravsutredning

mnkr	Prognos 2023	2024	2025	2026	2027
Årets resultat enligt resultaträkningen	0,1	8,5	16,7	15,8	13,8
- Samtliga realisationsvinster	-1,0	-	-	-	-
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-	-
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-0,9	8,5	16,7	15,8	13,8
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	0,9	-	-	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,9	-	-	-	-
= Årets balanskravsresultat	0,0	7,6	16,7	15,8	13,8

Enligt SKR:s cirkulär från april (23:20) framgår att det för åren 2023 och 2024 är möjligt att budgetera med RUR då rikets årliga underliggande skatteunderlagsutveckling väntas bli lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren.

Kommunen budgeterar inte med att använda resultatutjämningsreserven under budgetåret eller planåren. Reservens maximala uppgång till 20 mnkr.

För mer information se riktlinjen för god ekonomisk hushållning och hantering resultatutjämningsreserven.

Årlig ökning av skatteunderlaget

	2023	2024	2025	2026	2027
Snitt senaste 10 åren	4,3	4,4	4,4	4,5	i.u
Årlig ökning	4,2	4,0	4,8	4,7	i.u
Differens	-0,2	-0,4	0,3	0,2	i.u

Budgeterad reservering till / uttag från RUR

mnkr	Prognos 2023	2024	2025	2026	2027
Ingående värde	20,0	19,1	20,0	20,0	20,0
Reservering till reserven	-	0,9	0,9	-	-
Disponering ur reserven	-0,9	-	-	-	-
Utgående värde	19,1	20,0	20,0	20,0	20,0

Kalkylerade budgetförutsättningar

Budgetantaganden

Som grund för att räkna fram årets budget har följande grundläggande budgetantaganden använts:

Befolkningsantagande

Befolkningsantagandet uppgår till 9 110 invånare och ingen ökning under planåren.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skattesatsen föreslås vara oförändrad 21,99 kr och ingen ökning under planåren. Därutöver baseras skatteintäkter och generella bidrag på SKR:s prognos i april, cirkulär 23:20, med justering för eget befolkningsantagande.

Löner och prisförändring

För åren 2024 - 2026 föreslås uppräkningsfaktorer för personalkostnader och övrig förbrukning enligt SKR:s cirkulär 23:20 För år 2027 ligger nivåerna kvar som för 2026. Se tabell nedan.

Årets budget för löneökningar baseras på föregående års budget för personalkostnader samt årets uppräkningsfaktor. Årets budget för övrig prisutveckling baseras på nämndernas nettokostnader exklusive personalkostnader och tillfälliga budgetposter, föregående år.

Årets investeringsvolym

Samtliga investeringar förutom Hunnebohemmet och skredriskåtgärder ska skattefinansieras under året. Det innebär att dessa ska inrymmas i det budgeterade utrymmet för årets avskrivningar och årets resultat.

Uppdrag till nämnderna

För att budgetera ett resultat i linje med fullmäktiges långsiktiga mål för

god ekonomisk hushållning minskas nämndernas budgetramar år 2024 med sammantaget -9 mnkr, exklusive årets justeringar för el-buffert, arvodes- och löneökningar, personalomkostnader och kapitalkostnader.

Räntekostnader

Kommunen har idag inga lån hos kreditinstitut med kommer sannolikt med anledning av investeringar i om- och nybyggnation av Hunnebohemmet att uppta lån från KI Finans. För att beräkna kommande räntekostnader används KI Finans 5-årsränta som beräkningsgrund. Det innebär att räntekostnaden i budget 2024 baseras på 3,5 procent.

Borgensåtaganden och borgensavgifter

Modell för beräkning av borgensavgifter är beslutad av kommunfullmäktige. Modellen innebär att borgensavgiften är differentierad. I tabellen nedan listas beviljad och nyttjad borgen, samt avgiftsnivån. För borgensåtaganden som redovisas utan avgift, utgår ingen borgensavgift. Beviljad borgen kan justeras under året om nya beslut fattas i kommunfullmäktige.

Driftbidrag till Sotenäs RehabCenter AB

I bolagets ägardirektiv, beslutat av kommunfullmäktige 2022-03-23, framgår att bolaget ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom avgifter. Bolaget erhåller årliga bidrag från kommunen. Dessa bidrag ska på sikt fasas ut. Driftbidraget för 2024 budgeteras till 3 mnkr. Skulle verksamheten istället bedrivas i förvaltningsform kommer driftbidraget hanteras som kommunbidrag.

Drift- och investeringsredovisningen

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed

Kalkylerade budgetförutsättningar

	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Antal invånare 1/11 året före	9 110	9 110	9 110	9 110
Skattesats / Utdebitering	21,99	21,99	21,99	21,99
Avsättning till löneökningar	3,7%	3,4%	3,3%	3,3%
Avsättning PKV (övrig prisutveckling)	2,8%	2,6%	2,7%	2,7%
Ramjustering nämnder, exklusive el-buffert, mnkr	-9,4	-2,3	0,6	-4,5

Borgensåtaganden och borgensavgifter

Belopp i mnkr	Beviljad totalt	Nyttjad 2023-04	Kvar att nyttja	Avgift 2024
Sotenäsbostäder AB	644	583	61	0,38%
Sotenäs Vatten AB	280	262	18	0,02%
Sotenäs RehabCenter AB	27	25	2	0,88%
Rambo AB	36	6	30	0,25%
Föreningar	17	10	7	-
Summa borgensåtaganden	1 004	886	118	-

en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Ekonomisk budget med ett budgetår och tre planår beslutas av fullmäktige i juni inför varje nytt verksamhetsår.

Nämnderna upprättar därefter internbudgetar innehållande fördelning av budget mellan nämndens verksamhetsområden, mål och verksamhetsplan. Omdisponering av budget under verksamhetsåret kan ske enligt delegationsordning.

Kommunstyrelsen har i drift- och investeringsbudgeten anslag för ofördelade medel. Kommunstyrelsen kan besluta om omfördelning av detta anslag till nämnderna under året.

Driftbudget

Driftbudgeten ett år bygger på föregående års budget med tillkommande förändringar, enligt metoden för inkrementalistisk budgetering.

Gemensamma kostnader som interndeberas

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebering är:

- internhyra, debiteras till fastighetsenhetens självkostnad,
- lokalvård, debiteras till lokalvårdsenhetens självkostnad,
- måltider debiteras till produktionskökens självkostnad
- telefoni och datakommunikation debiteras utifrån schablon,
- nyttjande av bilpool debiteras utifrån schablon.

Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Poster som budgetkompenseras löpande under året

Avsättning för årets **arvodes- och löneökningar** görs centralt inom finansförvaltningen. Nämnderna kompenseras löpande under året för dessa i takt med att årets löneökningar blir klara.

Poster som därtill kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- Personalomkostnader**, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt

enligt underlag från SKR, och uppgår till 44,53 procent av lönekostnaden (2023). Vid förändring av nivån av PO-pålägget sätts budget av inom finansförvaltningen och kompenseras nämnderna inför nytt budgetår.

- Kapitalkostnader**, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Budget sätts av inom finansförvaltningen. Nämnderna blir löpande under året kompenserade för årets kapitalkostnader i de fall dessa avser budgeterade investeringar. Internräntan bör baseras på kommunens genomsnittliga upplåningsränta, alternativt SKR:s prognos av kommunsektorns genomsnittliga upplåningsränta. Kommunen har i dagsläget inga lån och använder därför kommunsektorns beräknade snitt om 2,5 procent för år 2024, enligt uppgift från SKR i cirkulär 23:05, daterad 2023-02-09.

- El-kostnader**; för att kunna möta de onormalt höga el-priserna har en extra budgetpost för el-kostnader satts av inom finansförvaltningen. Kommunstyrelsen kommer löpande under året kompenserade i de fall årets el-kostnader överskrider nämndens avsatta normalbudget för el, till ett maximalt belopp om 3 mnkr.

Investeringsbudget

En utgift redovisas som en investering då samtliga tre kriterier är uppfyllda:

- Den ekonomiska livslängden beräknas till minst tre år.
- Tillgången är avsedd för stadigvarande bruk.
- Beloppet är av väsentlig storlek, vilket innebär minst ett halvt prisbasbelopp (ca 27 tkr).

Fullmäktige tilldelar nämnderna investeringsanslag som i regel binds på enskilda investeringsprojekt omfattande minst 2 mnkr. Den detaljerade investeringsbudgeten för år 2024 beslutas av kommunfullmäktige i november 2023.

Kommunens budgeterade totala pensionsskuld och kostnad

Belopp i mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ansvarsförbindelse	175,5	167,9	160,9	154,3
Avsatt till pensioner	13,7	13,3	12,8	12,4
Upplupna kostnader	12,0	12,5	12,9	13,1
Löneskatt	48,8	47,0	45,3	43,6
Summa skuld	250,1	240,5	231,9	223,5
Årets pensionskostnad	62,5	44,4	45,7	47,1

Kommunens budgeterade investeringsvolym

Belopp i mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Hunnebohemmet	63,0	50,0	50,0	25,0
Skredriskåtgärder	1,0	10,0	-	-
Övriga investeringar	40,0	40,0	30,0	50,0
Summa	104,0	100,0	80,0	75,0

Finansiell analys av budget 2024

Modellen för finansiell analys som används i budgeten bygger på en analysmodell som utvecklats av Kommunforskning i Västsverige. Modellen utgår från fyra finansiella aspekter; det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Modellen används även i årsredovisningen vid uppföljning av året som gått.

Resultat och kapacitet

Årets resultat

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Resultatnivån på längre sikt måste vara tillräckligt stor för att motsvarande servicenivå kan garanteras även för nästkommande generation, med hänsyn tagen till inflation och prisutveckling, utan att den ska behöva en högre skatt.

Resultatet (överskottet) är en bidragande faktor till den investeringsvolym kommunen klarar av att finansiera med egna medel. Det som i huvudsak är avgörande för hur stort resultat en kommun bör ha är vilket investeringsbehov kommunen har för att klara både att värdesäkra befintliga anläggningar och att möta framtida expansionsbehov. När investeringsbehovet är stort förutsätts högre positiva resultat för att inte behöva öka skuldsättningen allt för mycket, då räntekostnaderna kommer tränga undan resurser från verksamheterna. Kommunen har de senaste åren haft relativt sett låga investeringsvolym, och relativt sett låga budgeterade resultat. Under åren som kommer ökar budgeterade investeringsvolym varför budgeterade resultat bör öka.

Årets budgeterade resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 1,4 procent. Årets budgeterade resultat exklusive jämförelsestörande poster uppgår även det till 1,4 procent i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, då kommunen inte budgeterat med jämförelsestörande poster.

* Jämförelsestörande poster är exempelvis: nedskrivningar, valutakursförändringar, försäljning av anläggningstillgångar, eller rättelser av fel i tidigare års räkenskaper.

Viktiga osäkerhetsfaktorer och risker som påverkar årets resultat innefattar storleken på skatteintäkter och generella statsbidrag, årets pensionskostnader, årets el-kostnader, samt budgetföljsamhet inom nämnderna. Skatteintäkter och bidrag är försiktigt budgeterade då budget baseras på 9 110 invånare. Årets pensionskostnader kan till viss del mötas av uttag ur pensionsfonden där en marginal finns mellan budgeterat belopp och möjligt uttag, och för årets el-priser finns en budgeterad buffert om 3 mnkr. Nämnderna har de senaste åren haft en god budgetföljsamhet, men har inte blivit fullt ut kompenserade för ökade kostnader kopplat till inflationen år 2022 och 2023. [Mer information om faktorer som kan påverka resultatet finns i avsnittet om Sotenäs förutsättningar inför budget 2024 - osäkerhetsfaktorer och risker.](#)

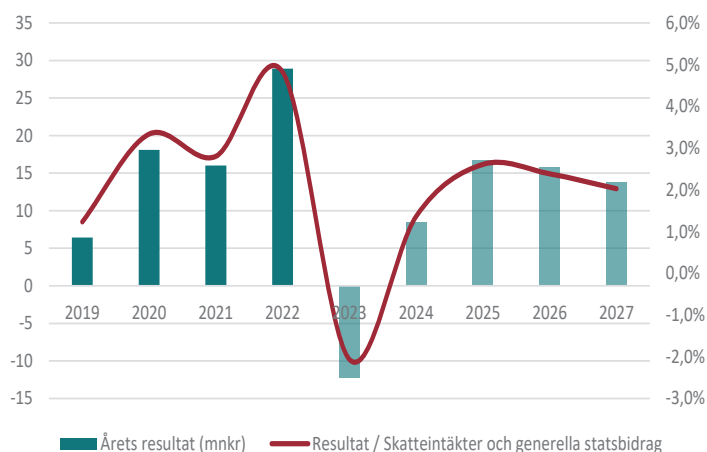
Årets budgeterade resultat ökar balansomslutningen, dels genom en förstärkning av det egna kapitalet på skuldsidan, dels genom en förstärkning av anläggningstillgångarna på tillgångssidan i det fall resultatet används i investeringsverksamheten. Skulle resultatet inte nyttjas i investeringsverksamheten kommer istället förstärkningen på tillgångssidan ske inom kassa/bank och stärker då möjligheten att kommande år investera utan att nyupplåna.

Årets resultatmål för god ekonomisk hushållning utgår ifrån det långsiktiga resultatmålet för god ekonomisk hushållning vilket innebär att resultatet under mandatperioden 2023 – 2026, i genomsnitt minst ska uppgå till 2 procent i förhållande till skatter och generella bidrag.

För att kommunens ska kunna leva upp till god ekonomisk hushållning avseende årets resultat för mandatperioden, kommer årens

Resultat och kapacitet

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nyttjande av RUR	-	12,3	-	-	-	-
Årets resultat	28,9	0	8,5	16,7	15,8	13,8
Årets resultat som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	5%	0%	1%	3%	2%	2%
Resultatmål för god ekonomisk hushållning	1%	0-4%	0-4%	2%	2%	-

resultat behöva öka mer än budgeterat. För år 2024 är budgeterat resultat beräknat till 9 mnkr. Åren 2025 och 2026 behöver resultatnivåerna öka till 17 respektive 16 mnkr.

Investeringar

Utrymmet för nya investeringar är beroende av årets resultat. Höga investeringsnivåer ger en ökad sårbarhet för kommunens ekonomi på grund av finansieringsbehov och ökade kapitalkostnader. Lånefinansiering samt ökade kapitalkostnader innebär ökade finansiella kostnader som tränger undan resurser från verksamheterna.

I innevarande mandatperiod kommer det omfattande investeringsbehov i kommunen till följd av demografi med ny- och ombyggnation av verksamhetslokaler. Kommunen kommer inte kunna fullt ut kunna skattefinansiera dessa under mandatperioden 2023 - 2026, utan det kommer krävas att en del av finansieringen sker via upplåning, vilket leder till ökad skuldsättning och där det i driftbudgeten tas höjd för framtida räntekostnader. Den totala investeringsvolymen för mandatperioden är prognostiserad till 366 mnkr (varav Hunnebohemmet 175 mnkr), medan det skattefinansierade utrymmet under mandatperioden prognostiseras till 166 mnkr. Därtill finns cirka 100 mnkr att nyttja i likvida medel från tidigare års resultat. För att finansiera de budgeterade investeringarna kommer sannolikt krävas nyupplåning om cirka 100 mnkr.

Att självfinansiera investeringar innebär att kommunen bevarar finansiellt handlingsutrymme inför framtiden. Nyckeltalet skattefinansieringsgraden för investeringar; (årets resultat plus årets avskrivningar) dividerat med årets investeringsvolym, beskriver hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansieras av egna medel under året. På sikt bör målsättningen vara att skattefinansieringsgraden av investeringarna ska uppgå till 100 procent.

För verksamhetsår 2024 budgeteras med en investeringsvolym om 104 mnkr, varav Hunnebohemmet budgeteras till 63 mnkr, skredriskåtgärder i Hunnebostrands hamn till 1 mnkr, och övrig investeringsverksamhet till 40 mnkr. Budgeterade investeringsvolymerna ökar anläggningstillgångarna i balansräkningen, samtidigt

som omsättningstillgångarna minskar med samma volym.

Årets skattefinansieringsgrad av investeringarna är 2024 budgeterad till 36 procent. Årets finansierade investeringsutrymme uppgår till 37 mnkr. Det finansierade utrymmet utgörs av budgeterat resultat om 8 mnkr samt budgeterade avskrivningar om 29 mnkr. Allt utöver 37 mnkr kommer därför under året finansieras genom tidigare upparbetade likvida medel.

Att skattefinansieringsgraden år 2024 är mindre än 100 procent innebär att delar av årets investeringar finansieras av tidigare års upparbetade likvida medel. Omsättningstillgångarna i balansräkningen kommer vid årets slut ha minskat för att anläggningstillgångarna ska ha ökat då upparbetade medel i kassa/bank nyttjas för att betala cirka 64 procent av årets investeringar. Under hela mandatperioden budgeteras skattefinansieringsgraden till under 100 procent, varpå ett upplåningsbehov uppstår då medel i kassa/bank inte kommer kunna täcka investeringsutgifterna.

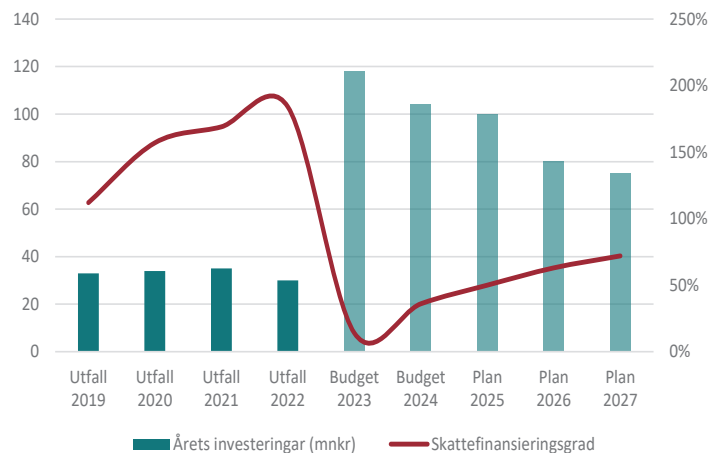
Det kortsiktiga investeringsmålet för året utifrån god ekonomisk hushållning innebär att årets låneskuld inte ska överstiga mandatperiodens ackumulerade värde av beslutade investeringar i Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand.

Årets investeringsmål för god ekonomisk hushållning utgår ifrån det långsiktiga investeringsmålet för god ekonomisk hushållning vilket innebär att skattefinansieringsgraden för investeringarna i kommunen, under perioden 2023 - 2026, i genomsnitt minst ska uppgå till 100 procent exklusive investeringar i Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand vilka får lånefinansieras.

Utifrån budget 2024 med planår bör god ekonomisk hushållning uppnås avseende årets låneskuld kontra investeringsvolymen i Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand, både för år 2024 och mandatperioden. För år 2023-2024 uppgår budgeterad investeringsvolym i dessa projekt till 115 mnkr, och senaste helårsprognosen till resultat beräknat till 78 mnkr. I budget 2024 beräknas kommunen inte behöva uppta nya lån för att finansiera årets investeringar.

Resultat och kapacitet

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Årets nettoinvesteringar	30,3	118,1	104,0	100,0	80,0	75,0
Årets skattefinansieringsgrad	184%	14%	36%	50%	63%	69%
Investeringsmål för god ekonomisk hushållning; låneskuld i förhållande till investeringsvolym	-	Se s. 26	Se s. 26	Se s. 26	Se s. 26	-

För mandatperioden budgeteras investeringsutrymmet för "övriga investeringar" till 177 mnkr, vilket innebär att det inte ryms fullt ut inom det skattefinansierade utrymmet för åren om 154 mnkr. Helårsprognosen per april visar dock ett utfall för åren, liksom ett skattefinansierat utrymme om 177 mnkr, varför målet ändå bedöms kunna nås. Historiskt sett har det årliga budgeterade investeringsutrymmet inte nyttjats fullt ut, vilket indikerar att det kan finnas ytterligare marginaler mellan det budgeterade utrymmet och det självfinansierade, för att uppnå god ekonomisk hushållning under mandatperioden avseende årens investeringar.

Risk och kontroll

Kassalikviditet

Kassalikviditet är ett mått på organisationens betalningsförmåga på kort sikt och tas fram genom: omsättningstillgångarna minus lager dividerat med kortfristiga skulder. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med förbättrad soliditet visar på om kommunens totala finansiella utrymme förstärks. En kassalikviditet bör generellt sett minst uppgå till 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner räcker det att den uppgår till 70 – 80 procent.

Budgeterat resultat, avskrivningar och investeringsvolym har stor påverkan på årets kassaflöde. I bokslut 2022 uppgick de likvida medlen till 150 mnkr, och kassalikviditeten till 172 procent. Upprättad budget innebär att de likvida medlen år 2024 kommer minska till 40 mnkr. Kassalikviditeten kommer då sjunka till 100 procent. Den främsta orsaken till förändringen beror på att årets investeringsvolym inte kommer kunna skattefinansieras fullt ut, utan kommer även finansieras med tidigare års upparbetade likvida medel samt lån.

När likvida medel i kassa/bank minskas minskar omsättningstillgångarna. Istället ökar anläggningstillgångarna om medlen använts för investeringar.

Under mandatperioden krävs upplåning för att kassalikviditeten ska uppgå till en tillräcklig nivå. Kommunens lånebehov i budget baseras på att likvida medel i kassan inte ska understiga 30 mnkr för att kunna

hantera löpande utbetalningar under året. Sotenäs kommun har därtill en checkräkningskredit på 20 mnkr.

Kommunen har i dagsläget ingen låneskuld till kreditinstitut. I samband med att VA-verksamheten övergick till Sotenäs Vatten AB skrevs samtliga VA-tillgångar över till bolaget och en revers på tillgångarnas värde upprättades mellan kommun och bolaget. Det innebär att kommunens skuldsättning därmed upphörde.

Upprättad resultat- och investeringsbudget innebär att kommunen kan komma att behöva ta upp lån under åren 2024 - 2027 med 100 mnkr. Skulle årens resultat bli högre, eller investerade volymer lägre, innebär det att behovet av nyupplåning minskar med samma volym, allt annat lika.

Budgeterad byggnation av Hunnebohemmet kommer ha en stor påverkan på kassaflödet under kommande år då denna investering inte fullt ut kommer kunna finansieras med årens avskrivningar och resultat, utan istället genom tidigare års upparbetade kassalikviditet samt lån.

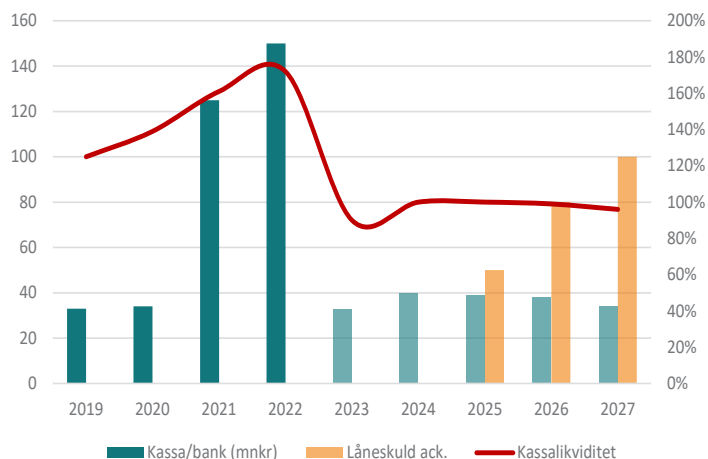
Soliditet

Soliditeten är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv. Soliditeten anger hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital och skildrar därmed det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet.

Soliditeten, i synnerhet när ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser inkluderas, är ett långsiktigt nyckeltal. Det utgör summan av alla historiska affärshändelser, visar på organisationens ekonomiska ställning och mest långsiktiga betalningsförmåga, samtidigt som det är mycket trögrikligt i det kortare perspektivet. Soliditeten påverkas av investeringsvolym, upplåning, resultatutveckling. En högre investeringsnivå kräver, allt annat lika, högre resultat för att hålla soliditeten konstant. Under mandatperioden kommer högre investeringsvolym än vad som kan självfinansieras leda till att soliditeten sjunker. Det är dock angeläget att resultatnivåerna landar på en nivå som dämpar behovet av lånefinansiering.

Risk och kontroll

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kassa/bank	149,6	32,9	39,7	38,5	37,9	33,7
Kassalikviditet enligt balansräkningen	172%	90%	100%	100%	99%	96%
Låneskuld	-	100,0	-	50,0	80,0	100,0
Borgensåtaganden	878	975	971	1 001	1 027	1 998

Kommunens soliditet enligt balansräkningen är mycket god och uppgick år 2022 till 73 procent. Budgeterad soliditet enligt balansräkningen år 2024 uppgår till 73 procent, men beräknas försämrans enligt föreslagen plan under åren 2025 - 2027 främst på grund av kommande behov av nyupplåning.

Kommunens soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser budgeteras till 45 procent. De totala pensionsförpliktelserna inkluderar även ansvarsförbindelsen utanför balansräkningen, upparbetad innan år 1998. Kommunen redovisar pensionerna enligt den så kallade blandmodellen. Blandmodellen innebär att den större delen av pensionsskulden redovisas utanför balansräkningen bland ansvarsförbindelser, eftersom kommunerna inte betalade in någon pension löpande under intjänandet av pensionsrätten fram till år 1998. Per den 1 januari 1998 ändrades redovisningsprincipen och en löpande inbetalning av pensionskostnaderna görs numera kontinuerligt.

Det kortsiktiga soliditetsmålet för året utifrån god ekonomisk hushållning innebär, precis som det långsiktiga soliditetsmålet för god ekonomisk hushållning under mandatperioden, att soliditeten i kommunkoncernen, inklusive totala pensionsförpliktelser, inte ska understiga 20 procent. Utifrån budget 2024 med planår bör god ekonomisk hushållning uppnås avseende soliditet.

Soliditetsmålet är satt utifrån ett koncernperspektiv då delar av det kommunala uppdraget bedrivs i bolagsform.

Kommunens soliditet är i dagsläget stark jämfört med andra kommuner, men jämförelsen förvanskas av att kommunerna inte bedriver de kommunala uppdragen i samma organisationsform, så som förvaltning, bolag eller stiftelse. Istället jämförs soliditeten på koncernnivå. Kommunkoncernens soliditet enligt balansräkningen uppgick 2021 (senaste jämförelseåret med riket) till 37 procent, snittet i riket till 41 procent. Soliditeten inklusive samtliga pensionsåtaganden för koncernen uppgick till 25 procent, snittet i riket till 32 procent.

Kommunkoncernen har en svagare soliditet än snittet i riket. Under innevarande mandatperiod står koncernen inför större

investeringar och nya lån planeras för att klara finansieringen av dessa, vilket sannolikt kommer försvaga soliditeten ytterligare. Kommunens kommande satsning på Hunnebohemmet kommer inte kunna självfinansieras, inte heller bostadsbolagets ombyggnation av Bankeberg till 36 lägenheter för äldre.

Kommunalskatt

Sotenäs kommunala skattesats uppgår år 2023 till 21,99 kr (21,99 procent). Det är 0,18 kr högre än genomsnittet bland kommunerna i Västra Götaland, vilket uppgår till 21,81 kr och 1,32 kr högre än genomsnittet i riket som uppgår till 20,67 kr. Medianvärdet i riket uppgår år 2023 till 21,91 kr där Sotenäs kommun placeras åtta kommuner ifrån medianen. Placeringen indikerar att det finns ett visst utrymme för höjning av den kommunala skattesatsen om behov uppstår.

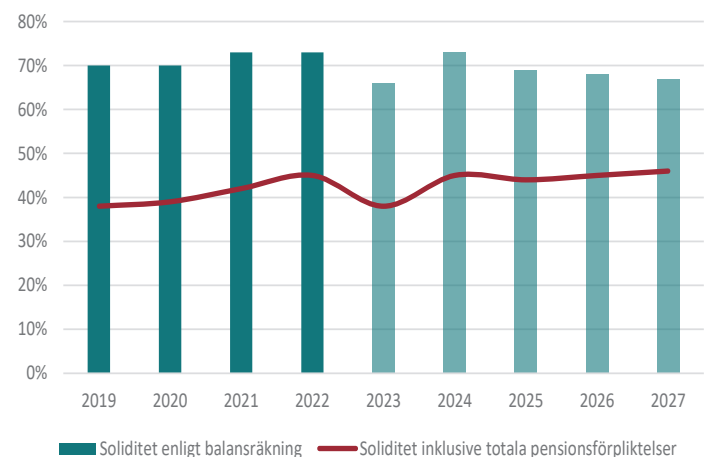
En förändring av den kommunala skattesatsen i Sotenäs med 0,10 kr innebär en förändring av skatteintäkter och generella statsbidrag med cirka 2,5 mnkr.

Årets skatteintäkter och generella statsbidrag påverkas också av invånarantalet. Skatteintäkterna och flera av utjämningsystemen i de generella statsbidragen baseras på invånarantalet per den 1 november året före budgetåret. För budgetåret och planåren beräknas skatte- och generella bidragsintäkter utifrån ett invånarantal om 9 110 personer. Antal invånare den 1 november 2022 uppgick till 9 157, i april 2023 uppgick invånarantalet till 9 101 personer. Det sjunkande invånarantal innebär en risk att budgeterade skatte- och bidragsintäkter inte uppnås under budgetåret.

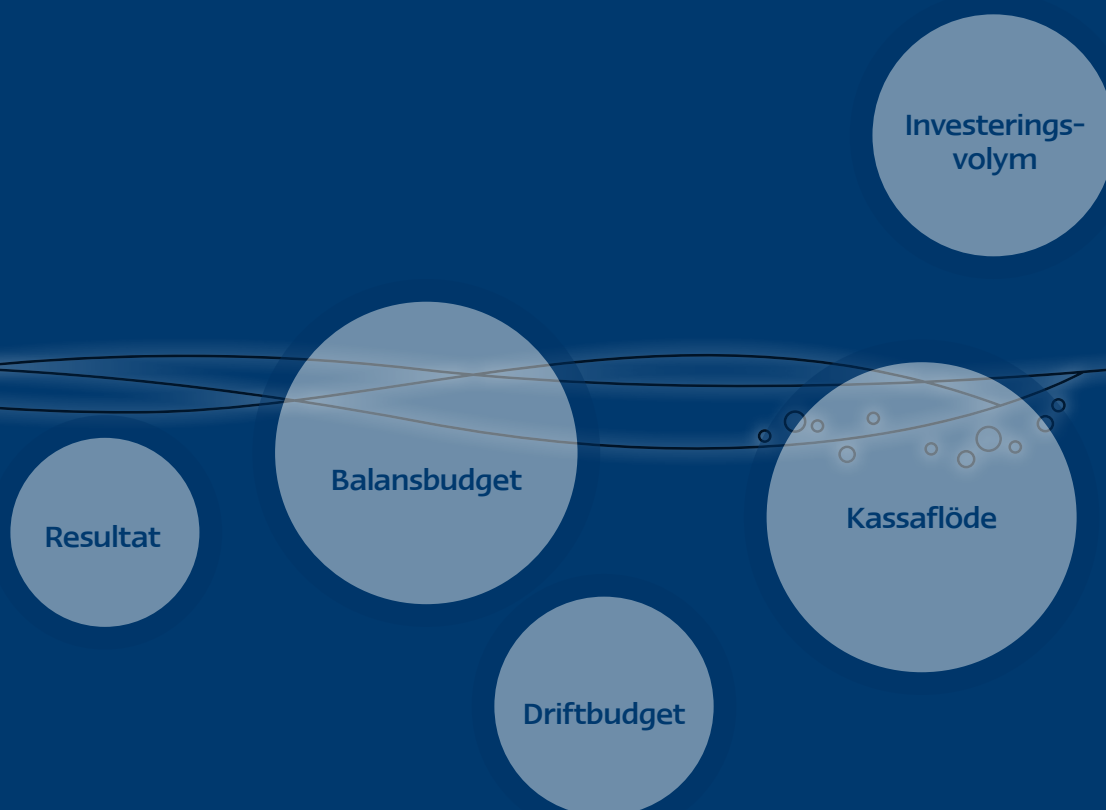
En förändring om 10 invånare i Sotenäs innebär en förändring av skatter och generella bidrag med cirka 0,5 mnkr.

Risk och kontroll

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Soliditet enligt balansräkningen	73%	66%	73%	69%	68%	67%
Soliditet inklusive samtliga pensionsåtaganden	45%	38%	45%	44%	45%	46%
Total pensions-skuld i mnkr	249	248	250	241	232	223
- varav ansvars-förbindelse	170	216	218	209	200	192
Kommunalskatt	21,99	21,99	21,99	21,99	21,99	21,99

Ekonomisk planering

Resultatbudget och kassaflöde

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023-04	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	176,7	-	-	-	-	-	-
Verksamhetens kostnader	-723,6	-579,6	-586,2	-584,6	-592,5	-612,3	-628,6
Avskrivningar	-26,7	-29,0	-29,0	-29,0	-33,0	-34,5	-37,8
Verksamhetens nettokostnader	-573,6	-608,6	-615,2	-613,6	-625,5	-646,8	-666,4
Skatteintäkter	517,5	531,5	533,1	550,2	574,2	594,5	614,4
Generella statsbidrag och utjämning	81,7	62,8	77,4	71,0	66,9	68,4	67,2
Verksamhetens resultat	25,6	-14,4	-4,7	7,5	15,6	16,1	15,1
Finansiella intäkter	3,9	2,8	5,4	2,8	2,8	2,8	2,8
Finansiella kostnader	-0,6	-0,6	-0,6	-1,8	-1,7	-3,1	-4,1
Resultat efter finansiella poster	28,9	-12,3	0,1	8,5	16,7	15,8	13,8
Extraordinära poster	-	-	-	-	-	-	-
Disponering av ur resultatutjämningsreserven	-	12,3	-	-	-	-	-
Årets resultat	28,9	0	0,1	8,5	16,7	15,8	13,8

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023-04	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Den löpande verksamheten							
Årets resultat	28,9	-12,3	0,1	8,5	16,7	15,8	13,8
Justering för ej likviditetspåverkande poster	29,5	28,9	29,3	29,4	32,7	34,2	37,6
Poster som redovisas i annan sektion	-2,8	-5,0	-1,5	-	-	-	-
Medel från vht före förändring av rörelsekapital	55,6	11,6	27,9	37,9	49,4	50,0	51,4
Kapitalbindning							
Förändring av förråd/exploateringsfastigheter	4,2	-	-	-	-	-	-
Förändring kortfristiga fordringar	-29,9	-	-	-	-	-	-
Förändring långfristiga skulder	-1,0	-0,9	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Förändring kortfristiga skulder	23,5	-	-	-	-	-	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten	52,5	10,7	27,3	37,3	48,8	49,4	50,8
Investeringar							
Investering i immateriella & materiella tillgångar	-30,3	-118,1	-73,7	-104,0	-100,0	-80,0	-75,0
Försäljning av immateriella & materiella tillgångar	3,5	10,0	3,0	-	-	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-26,8	-108,1	-70,7	-104,0	-100,0	-80,0	-75,0
Finansiering							
Nyupptagna lån/amortering, kreditinstitut	-	100,0	-	-	50,0	30,0	20,0
Förändring långfristig leasingsskuld	-	-8,8	-	-	-	-	-
Förändring kortfristig leasingsskuld	-1,0	-	-	-	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1,0	91,2	-9,0	-	50,0	30,0	20,0
Bidrag till infrastruktur							
Utbetalningar av bidrag till statlig infrastruktur	-	-	-	-	-	-	-
Årets kassaflöde	24,7	-6,2	-52,4	-66,7	-1,2	-0,6	-4,2
Kassa och bank (likvida medel) vid årets början	124,9	39,1	149,6	106,4	39,7	38,5	37,9
Kassa och bank (likvida medel) vid årets slut	149,6	32,9	97,2	39,7	38,5	37,9	33,7

Balansbudget

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023-04	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Tillgångar							
<i>Anläggningstillgångar</i>							
Immateriella och materiella anläggningstillgångar	452,1	623,9	495,3	570,3	637,3	682,8	720,0
Finansiella anläggningstillgångar	29,0	29,0	29,0	29,0	29,0	29,0	29,0
Summa anläggningstillgångar	481,1	652,9	524,3	599,3	666,3	711,8	749,0
<i>Bidrag till infrastruktur</i>	7,1	7,4	6,8	6,5	6,2	5,9	5,6
<i>Omsättningstillgångar</i>							
Förråd m.m.	8,2	12,4	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2
Fordringar	113,6	83,8	113,6	113,6	113,6	113,6	113,6
Kortfristiga placeringar	-	-	-	-	-	-	-
Kassa och bank	149,6	32,9	106,4	39,7	38,5	37,9	33,7
Summa omsättningstillgångar	271,4	129,1	228,2	161,5	160,3	159,7	155,5
Summa tillgångar	759,6	789,4	759,3	767,3	832,8	877,4	910,1
Eget kapital, avsättningar och skulder							
<i>Eget kapital</i>							
Ingående eget kapital	523,9	530,2	552,8	552,9	561,4	578,1	593,9
Årets resultat	28,9	-12,3	0,1	8,5	16,7	15,8	13,8
Summa eget kapital	552,8	517,9	552,9	561,4	578,1	593,9	607,7
- varav resultatutjämningsreserv	20,0	7,7	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
- varav övrigt eget kapital	532,8	510,2	532,9	541,4	558,1	573,9	587,7
<i>Avsättningar</i>							
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	16,8	13,3	17,0	17,1	16,5	15,9	15,4
Övriga avsättningar	-	-	-	-	-	-	-
Summa avsättningar	16,8	13,3	17,0	17,1	16,5	15,9	15,4
<i>Skulder</i>							
Långfristiga skulder	37,3	128,7	36,6	36,0	85,4	114,8	134,2
Kortfristiga skulder	152,8	129,5	152,8	152,8	152,8	152,8	152,8
Summa skulder	190,0	258,2	189,4	188,8	238,2	267,6	287,0
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	759,6	789,4	759,3	767,3	832,8	877,4	910,1
Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023-04	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Panter och därmed jämförliga säkerheter	-	-	-	-	-	-	-
Ansvarförbindelser:	1 089,6	1 191,4	-	1 188,9	1 209,4	1 226,7	2 189,6
- varav pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	211,8	216,2	-	218,1	208,6	199,9	191,8
- varav övriga ansvarförbindelser	877,8	975,2	-	970,8	1 000,8	1 026,8	1 997,8
Soliditet enligt balansräkningen	73%	66%	74%	73%	69%	68%	67%
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	45%	38%	45%	45%	44%	45%	46%

Investeringsbudget

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023-04	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Årets investeringsvolym	30,2	118,1	73,9	104,0	100,0	80,0	75,0
- varav Hunnebohemmet	3,2	50,0	12,0	63,0	50,0	50,0	25,0
- varav skredrisk i Hunnebostrand	1,1	1,0	1,5	1,0	10,0	-	-
- varav övriga investeringar	26,0	67,1	60,4	40,0	40,0	30,0	50,0
Årets skattefinansierade investeringsvolym	55,6	16,7	29,1	37,5	49,7	50,3	51,6
Årets skattefinansieringsgrad, totalt	184%	14%	39%	36%	50%	63%	69%
Årets skattefinansieringsgrad, exklusive Hunnebohemmet och skredriskåtgärder (mål för mandatperioden: 100%)	214%	25%	50%	94%	124%	168%	103%
Årets skattefinansieringsgrad, exklusive Hunnebohemmet och skredriskåtgärder för mandatperioden (Prognos 2023, budget 2024, Plan 2025-2026)	-	-	-	-	-	100%	-
Långfristig låneskuld hos kreditinstitut	-	100,0	-	-	50,0	80,0	100,0

Investeringsutrymmet

Investeringsvolymen begränsas i budget av finansieringsutrymmet. Styrningen sker genom målsättningar i kommunfullmäktiges antagna riktlinje för god ekonomisk hushållning. Riktlinjen anger att skattefinansieringsgraden av investeringar i kommunen ska i genomsnitt under perioden 2023 - 2026 minst uppgå till 100 procent, exklusive investeringar i Hunnebohemmet och skredriskåtgärder i Hunnebostrand vilka får lånefinansieras.

Investeringsvolymen i budget 2024 med planår är anpassad utifrån att volymen för "övriga investeringar" enligt tabellen ovan (det vill säga allt som inte är särskilda satsningar och därmed inte inkluderas i målet) över mandatperioden, prognos 2023 - plan 2026, kan skattefinansieras. Volymen i prognos (per april) år 2023, budget 2024, samt plan för åren 2025-2026 uppgår till 170 mnkr. Finansieringsutrymmet i prognos 2023, budget 2024, samt plan för åren 2025-2026 uppgår till 167 mnkr. Skattefinansieringsgraden varierar från år till år inom mandatperioden, med en lägre grad år 2023-2024 för att successivt öka under åren 2025-2026. Under mandatperioden som helhet uppgår skattefinansieringsgraden till 100 procent.

Budget 2024

För budgetår 2024 uppgår investeringsramen till 104 mnkr varav 63 mnkr avser Hunnebohemmet, 1 mnkr skredriskåtgärder i Hunnebostrand, och 40 mnkr övriga investeringar.

Årets resultatbudget innebär att 38 mnkr kan skattefinansieras. Det ger en skattefinansieringsgrad om 36 procent av den totala investeringsvolymen, och 94 procent för den del som omfattas av målet för god ekonomisk hushållning.

Mellanskillnaden mellan 104 mnkr budgeterad investeringsvolym och 38 mnkr skattefinansierad investeringsvolym finansieras genom tidigare års upparbetade likvida medel i kassa/bank.

Fullmäktige tilldelar nämnderna investeringsanslag som i regel binds på enskilda investeringsprojekt omfattande minst 2 mnkr. Den detaljerade investeringsbudgeten för år 2024 beslutas av kommunfullmäktige i november 2023.

Driftbudget

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023-04	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Driftredovisning per nämnd							
Kommunfullmäktige, beredningar och partistöd	-1,1	-1,0	-1,4	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Valnämnden	-0,8	-0,1	-0,1	-0,3	-0,1	-0,8	-0,1
Revisionen	-0,7	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Överförmyndare	-0,9	-1,0	-1,1	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Kommunstyrelsen	-87,4	-100,6	-91,4	-81,3	-80,5	-80,6	-79,5
Byggnadsnämnden	-10,5	-9,9	-9,9	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	-1,8	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
Utbildningsnämnden	-203,8	-210,5	-214,9	-209,9	-208,4	-208,4	-202,4
Omsorgsnämnden	-250,0	-257,1	-258,9	-256,4	-256,6	-256,4	-269,2
Summa nämndsverksamhet	-556,8	-583,1	-580,6	-562,5	-560,2	-560,8	-565,8
Finansförvaltning/ Övrig gemensam verksamhet							
Pensions- och personalkostnader	-13,0	*-26,1	-29,1	*-43,6	*-55,7	*-75,9	*-92,7
Övrigt förvaltningsgemensamt	1,3	-4,6	-7,1	-8,9	-6,9	-5,9	-5,9
Exploateringsverksamhet	0,5	5,0	1,5	-	-	-	-
Skatteintäkter och generella statsbidrag	593,5	594,2	610,5	621,1	641,1	662,9	681,6
Finansnetto	3,4	2,2	4,8	1,0	1,1	-0,3	-1,3
Resultat efter finansiella poster	28,9	-12,3	0,1	8,5	16,7	15,8	4,3
Ofördelad ramjustering	-	-	-	-	-	-	-9,5
Nyttjande av resultatutjämningsreserv	-	12,3	-	-	-	-	-
Årets resultat	28,9	0,0	0,1	8,5	16,7	15,8	13,8

Förändringar i driftbudget 2024

I uppställningen ovan inkluderar nämndsverksamhetens budget 2023 och 2024 PKV-uppräknig, men ännu ingen budget för årets löneökningar. Budget för löneökningar syns istället aggregerat inom finansförvaltningen * år 2023 - 2027. Detsamma gäller avsättning för PKV-uppräknig under planåren.

Politiska prioriteringar

Utifrån SKR's skatteprognos och fullmäktiges finansiella mål genereras ett ökat eller minskat budgetutrymme inom nämndsverksamheten, mellan åren. Vilken eller vilka nämnder som berörs av det ökade/minskade utrymmet beslutas genom politiska prioriteringar. I budget 2024 minskas nämndernas budgetramar med -9 mnkr jämfört med år 2023 (exklusive el-buffert).

Driftbudgeten ett år bygger på föregående års budget med tillkommande förändringar, enligt metoden för inkrementalistisk budgettering. Utifrån budget 2023 görs följande förändringar av budget 2024, - exklusive justeringar för el-buffert, arvodesökningar, löneökningar, prisökning för övrig förbrukning och förändring av kapitalkostnader. I tabellen till höger innebär ett negativt belopp en minskning av budgetramen.

Belopp i mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Summa 2024-2027
Kommunfullmäktige	0,1	-	-	-	0,1
Valnämnden	0,2	-0,2	0,7	-0,7	-
Kommunrevisionen	-0,0	-	-	-	-0,0
Överförmyndare	-	-	-	-	-
Kommunstyrelsen	-4,6	-0,8	0,1	-1,1	-6,4
Byggnadsnämnden	-0,3	-	-	-	-0,3
Miljönämnden	-0,1	-	-	-	-0,1
Utbildningsnämnden	-2,5	-1,5	-	-6,0	-10,0
Omsorgsnämnden	-2,2	0,2	-0,2	12,8	10,6
Ofördelad justering	-	-	-	-9,5	-9,5
Summa förändring av driftbudget inom nämndsverksamheten	-9,4	-2,3	0,6	-4,5	-15,6

Kommunfullmäktige inklusive partistöd

Ordförande: Jan Ulvemark (S)

Grunduppdrag

Kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen, främst mål och riktlinjer för verksamheten samt budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor. Kommunfullmäktige består under mandatperioden 2023-2026 av 31 ledamöter. Mandatfördelningen är: Socialdemokraterna 8, Moderaterna 8, Demokratiresan 5, Sverigedemokraterna 3, Liberalerna 2, Centerpartiet 2, Kristdemokraterna 1, Miljöpartiet 1, och Vänsterpartiet 1.

Budget 2024

Förändring av budget 2024:

- Ramjustering +0,1 mnkr
- PKV- uppräknning +11,6 tkr
- Kompensation för arvodesökningar tillkommer under året.

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	-	-	-	-	-	-
Kostnader	-1,1	-1,0	-	-	-	-
Nettokostnad	-1,1	-1,0	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Budget	1,0	1,0	1,2	1,2	1,2	1,2
Resultat	-0,0	-	-	-	-	-

Budgetberedningens förslag 2024:

För kommunfullmäktige föreslås ett kommunbidrag om 1,2 mnkr.

Valnämnden

Ordförande: Kenth Östergren (S)

Grunduppdrag

Valnämndens uppdrag är att vara lokal valmyndighet i Sotenäs och ansvara för genomförandet av val till riksdagen, region-fullmäktige och kommunfullmäktige, val till Europaparlamentet samt nationella och lokala folkomröstningar. Valnämndens arbete styrs främst av vad som föreskrivs i vallagen. Under juni 2024 ansvarar valnämnden för genomförande av val till Europaparlamentet. Dessa genomförs var femte år.

Budget 2024

Förändring av budget 2024:

- Utökning av budgetram, för EU-val 2024 +0,2 mnkr
- Kompensation för arvodesökningar tillkommer under året.

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	0,3	-	-	-	-	-
Kostnader	-1,1	-0,1	-	-	-	-
Nettokostnad	-0,8	-0,1	-0,3	-0,1	-0,8	-0,1
Budget	0,8	0,1	0,3	0,1	0,8	0,1
Resultat	0,0	-	-	-	-	-

Budgetberedningens förslag 2024:

Valnämnden föreslås ett kommunbidrag om 0,3 mnkr.

EKONOMISK PLANERING - DRIFTBUDGET PER NÄMND

Kommunrevisionen

Ordförande: Håkan Axelsson (M)

Grunduppdrag

Revisorerna ska årligen granska om kommunens verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, den ekonomiska hushållningen är god, styrningen effektiv, redovisningen tillförlitlig, förmögenhetsförvaltningen säker och om den interna kontrollen i övrigt är tillräcklig. Revisorerna ska också bedöma och uttala sig om resultatet, som det redovisas i delårsrapportens och årsredovisningens förvaltningsberättelse, är förenligt med av kommunfullmäktige fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål. De kommunala revisorerna är fem till antalet. Kommunrevisionen biträds av ett externt revisionsbolag.

Budget 2024

Förändring av budget 2024:

- Ramjustering -20,6 tkr
- PKV- uppräknings +13,9 tkr
- Kompensation för arvodesökningar tillkommer under året.

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	-	-	-	-	-	-
Kostnader	-0,7	-0,8	-	-	-	-
Nettokostnad	-0,7	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Budget	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Resultat	0,1	-	-	-	-	-

Fullmäktiges presidiums förslag 2024:

För revisionen föreslås ett kommunbidrag om 0,8 mnkr.

Överförmyndare

Överförmyndare: Agneta Stenvist (S)

Grunduppdrag

Överförmyndaren har som sin huvuduppgift att kontrollera att förmyndarskap, godmanskaps- och förvaltarships sköts på ett korrekt sätt. Överförmyndaren ansvarar direkt under kommunfullmäktige för sina uppgifter. Från och med 2011 utförs all handläggning av överförmyndarärenden av Uddevalla kommun enligt upprättat avtal. Uppdraget omfattar utredning av behov av godmanskaps- och förvaltarships, tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares löpande verksamhet, granskning av årsredovisningar rörande förvalttad egendom, granskning av vissa större förvaltningsåtgärder företagna av ställföreträdare mm.

Budget 2024

Förändring av budget 2024:

- PKV- uppräknings +28,1 tkr
- Kompensation för arvodesökningar tillkommer under året.

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	-	-	-	-	-	-
Kostnader	-0,9	-1,0	-	-	-	-
Nettokostnad	-0,9	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Budget	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Resultat	0,1	-	-	-	-	-

Budgetberedningens förslag 2024:

Överförmyndaren föreslås ett kommunbidrag om 1,0 mnkr

Kommunstyrelsen

Ordförande: Therése Mancini (S)
 Kommundirektör: Anna Liedholm.
 Förvaltningschef samhällsbyggnadsförvaltningen: Eveline Karlsson

Grunduppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har ett särskilt ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder, styr och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsens ansvar och uppgifter delas in i funktionerna ledning, styrning, uppföljning och särskilda uppgifter.

Kommungemensamma verksamhetsmål 2024

Sotenäs kommun arbetar för fler invånare och företag

- Antal invånare 31 december
- Planberedskap för nya bostäder
- Delaktighetsindex
- Företagsklimat enligt Insiktsmätningen
- Utfall på frågan: "Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen?"
- Antal nybyggda meter cykelled/kommunal cykelväg

Sotenäs kommun driver långsiktig och hållbar utveckling

- Demografisk försörjningskvot
- Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd
- Fossiloberoende fordon
- Antal inköpta kWh el

Sotenäs kommun är en attraktiv arbetsplats

- HME - Ledarskapsindex, Motivationsindex, Styrningsindex
- Sjukfrånvaro
- Personalomsättning på egen begäran

Budget 2024

Förändring av budget 2024:

- 2023 års budget för el-buffert flyttas från Kommunstyrelsen till Finansförvaltningen -13,0 mnkr
- Ramjustering -4,6 mnkr
- PKV- uppräknings -1,8 mnkr
- Kompensation för löne- och arvodesökningar tillkommer löpande under året.
- Kompensation för interna kapitalkostnader tillkommer löpande under året
- Kompensation för budgetöverskridande el-kostnader tillkommer löpande under året, till ett maximalt belopp om 3,0 mnkr.

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	174,5	179,7	-	-	-	-
Kostnader	-261,9	-280,3	-	-	-	-
Nettokostnad	-87,4	-100,6	-81,3	-80,5	-80,6	-79,5
Budget	88,0	100,6	81,3	80,5	80,6	79,5
Resultat	0,7	-	-	-	-	-

Budgetberedningens förslag 2024:

Kommunstyrelsen föreslås ett kommunbidrag om 81,3 mnkr.

Byggnadsnämnden

Ordförande: Britt Wall (S)
Förvaltningschef: Eveline Karlsson

Grunduppdrag

Byggnadsnämnden fullgör de uppgifter som enligt plan- och bygglagen ska utföras av nämnden. Nämnden meddelar även trafikföreskrifter och svarar för kommunens myndighetsutövning enligt lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning. Nämnden svarar också för kommunens energi- och klimatrådgivning, GIS, mättjänster samt fastställer adresser och lägenhetsnummer. Nämnden prövar även ansökningar om bostadsanpassningsbidrag.

Kommungemensamma verksamhetsmål 2024

Sotenäs kommun arbetar för fler invånare

- Antal invånare 31 december
- Delaktighetsindex
- Företagsklimat enligt Insiktsmätningen
- Utfall på frågan: "Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen?"

Sotenäs kommun driver långsiktig och hållbar utveckling

- Demografisk försörjningskvot

Sotenäs kommun är en attraktiv arbetsplats

- HME - Ledarskapsindex, Motivationsindex, Styrningsindex
- Sjukfrånvaro
- Personalomsättning på egen begäran

Budget 2024

Förändring av budget 2024:

- Ramjustering -0,3 mnkr
- PKV-uppräkning -45,2 tkr
- Kompensation för löne- och arvodesökningar tillkommer löpande under året.
- Kompensation för interna kapitalkostnader tillkommer löpande under året.

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	6,1	6,2	-	-	-	-
Kostnader	-16,6	-16,1	-	-	-	-
Nettokostnad	-10,5	-9,9	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6
Budget	10,4	9,9	9,6	9,6	9,6	9,6
Resultat	-0,0	-	-	-	-	-

Budgetberedningens förslag:

Byggnadsnämnden föreslås ett kommunbidrag om 9,6 mnkr.

Miljönämnden i mellersta Bohuslän

Ordförande: Sandra Hallgren (S)

Förvaltningschef: Eveline Karlsson

Grunduppdrag

Miljönämnden i mellersta Bohuslän (MimB) är gemensam nämnd för Sotenäs, Munkedals och Lysekils kommuner. Nämnden är placerad i Sotenäs kommun och ingår som en del i samhällsbyggnadsförvaltningen. I miljönämndens verksamhet ingår tillsyn och prövning inom områdena miljöskydd, hälsoskydd, livsmedelskontroll – dessa är alla avgiftsfinansierade. Verksamheten utför även miljöövervakning, ger information, råd, remiss vilket inte är avgiftsfinansierat.

Kommungemensamma verksamhetsmål 2024

Sotenäs kommun arbetar för fler invånare

- Antal invånare 31 december
- Delaktighetsindex
- Företagsklimat enligt Insiktsmätningen
- Utfall på frågan: "Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen?"

Sotenäs kommun driver långsiktig och hållbar utveckling

- Demografisk försörjningskvot

Sotenäs kommun är en attraktiv arbetsplats

- HME - Ledarskapsindex, Motivationsindex, Styrningsindex
- Sjukfrånvaro
- Personalomsättning på egen begäran

Budget 2024

Förändring av budget 2024:

- Ramjustering -0,1 mnkr
- PKV- uppräknings 64,8 tkr
- PKV-uppräknings 9,5 tkr
- Kompensation för löneökningar tillkommer inte under året då det ingår i PKV-uppräknings. Kompensation för arvodesökningar tillkommer under året.

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	10,3	12,6	-	-	-	-
Kostnader	-12,1	-14,7	-	-	-	-
Nettokostnad	-1,8	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
Budget	1,9	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Resultat	0,1	-	-	-	-	-

Budgetberedningens förslag:

Miljönämnden föreslås ett kommunbidrag om 2,1 mnkr.

Utbildningsnämnden

Ordförande: Lotta Johansson (S)
Förvaltningschef: Ulf Blomquist

Grunduppdrag

Nämndens uppdrag och ansvarsområden är: förskola, grundskola, fritidshem, gymnasieskola, vuxenutbildning, anpassad skola (fd sarskola) kulturskola samt kultur- och fritidsverksamhet.

Kommungemensamma verksamhetsmål 2024

Sotenäs kommun arbetar för fler invånare

- Antal invånare 31 december
- Delaktighetsindex
- Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen
- Utfall på frågan: "Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen?"

Sotenäs kommun driver långsiktig och hållbar utveckling

- Demografisk försörjningskvot
- Kvalitetsindex kommunal grundskola åk F-9

Sotenäs kommun är en attraktiv arbetsplats

- HME - Ledarskapsindex, Motivationsindex, Styrningsindex
- Sjukfrånvaro
- Personalomsättning på egen begäran

Budget 2024

Förändring av budget 2024:

- Ramjustering -2,5 mnkr
- PKV-uppräkning +1,9 mnkr
- Kompensation för löne- och arvodesökningar tillkommer löpande under året.
- Kompensation för interna kapitalkostnader tillkommer löpande under året.

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	29,8	21,3	-	-	-	-
Kostnader	-233,6	-231,8	-	-	-	-
Nettokostnad	-203,8	-210,5	-209,9	-208,4	-208,4	-202,4
Budget	203,7	210,5	209,9	208,4	208,4	202,4
Resultat	-0,0	-	-	-	-	-

Budgetberedningens förslag 2024:

Utbildningsnämnden föreslår ett kommunbidrag om 209,9 mnkr.

Omsorgsnämnden

Ordförande: Sanna Lundström Gustavsson (S)
Förvaltningschef: Lisbeth Olsson

Grunduppdrag

Omsorgsnämnden ansvarar för vård och omsorg om äldre och funktionshindrade, individ- och familjeomsorg samt ensamkommande barn och ungdomar. De viktigaste lagområdena är SOL, LSS och HSL.

Kommungemensamma verksamhetsmål 2024

Sotenäs kommun arbetar för fler invånare

- Antal invånare 31 december
- Delaktighetsindex
- Utfall på frågan: "Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen?"

Sotenäs kommun driver långsiktig och hållbar utveckling

- Demografisk försörjningskvot
- Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd
- Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg
- Antal brukare som får stöd med digitala inköp

Sotenäs kommun är en attraktiv arbetsplats

- HME - Ledarskapsindex, Motivationsindex, Styrningsindex
- Sjukfrånvaro
- Personalomsättning på egen begäran

Budget 2024

Förändring av budget 2024:

- Ramjustering -2,2 mnkr
- PKV- uppräknings +1,5 mnkr
- Kompensation för löne- och arvodesökningar tillkommer löpande under året.
- Kompensation för interna kapitalkostnader tillkommer löpande under året.

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	76,9	66,5	-	-	-	-
Kostnader	-326,9	-323,6	-	-	-	-
Nettokostnad	-250,0	-257,1	-256,4	-256,6	-256,4	-269,2
Budget	245,5	257,1	256,4	256,6	256,4	269,2
Resultat	-4,5	-	-	-	-	-

Budgetberedningens förslag 2024:

Omsorgsnämnden föreslås ett kommunbidrag om 256,4 mnkr.

Sotenäs kommun

www.sotenas.se

Sotenäs kommun | Parkgatan 46, 456 80 Kungshamn | Tel: 0523 - 66 40 00 | E-post: info@sotenas.se